

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА  
"УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ  
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ"**

# **ДОСЛІДЖЕННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ**

**ПЕРІОДИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ № 2 2023**



**КОНТАКТНІ ДАНІ:**

**03150, м. Київ, вул. Антоновича, 180**

**тел.: (044) 521-00-26, e-mail: [uinter@uinter.kiev.ua](mailto:uinter@uinter.kiev.ua)**

## ЗМІСТ

ОФІЙЦІЙНІ ЗАХОДИ .....	4
ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР: УКРАЇНА ПЛАНУЄ ЗАПОЧАТКУВАТИ З ЄС МАСШТАБНУ ПРОГРАМУ ВИРОБНИЦТВА СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГІЇ ДОМОГОСПОДАРСТВАМИ ТА ГРОМАДАМИ .....	4
ЄВРОПЕЙСЬКІ МІНІСТРИ З ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ ОБГОВОРИЛИ ДОСЛІДНИЦЬКІ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ.....	5
ЗАСІДАННЯ РАДИ З ПИТАНЬ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТА РИБАЛЬСТВА .....	6
ЕУА ПРЕДСТАВЛЯЄ ПЕРШУ ПРОГРАМУ ІННОВАЦІЙ .....	6
ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ .....	7
ЗЕЛЕНА ПРОМИСЛОВА УГОДА .....	7
ПАКЕТ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ РИБАЛЬСТВА.....	9
ВИСНОВКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ, ЗОКРЕМА ЩОДО УКРАЇНИ.....	12
АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ .....	14
СПЕЦІАЛЬНИЙ ЗВІТ 04/2023: ГЛОБАЛЬНИЙ АЛЬЯНС ЗІ ЗМІНИ КЛІМАТУ +/- ДОСЯГНЕННЯ НЕ ВІДПОВІДАЮТЬ АМБІЦІЯМ .....	14
ПОЛІТИКА ЗГУРТОВАНОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАГУВАННЯ НА КРИЗУ .....	15
ЄВРОБАРОМЕТР: ГРОМАДЯНИ ЄС РІШУЧЕ ВИСТУПАЮТЬ ЗА УКРАЇНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ .....	16
ОГЛЯД ПОШИРЕНИХ ПОМИЛОК У ПРОПОЗИЦІЯХ HORIZON EUROPE .....	17
ЗВІТ ПРО ТРИРІЧНУ ФАЗУ ПРОГРАМИ QUANTUM TECHNOLOGIES FLAGSHIP.....	18
АНАЛІЗ ПОЛІТИКИ ПРО ВНЕСОК НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯСНОСТІ ЩОДО МАЙБУТНЬОГО РОБОТИ.....	18
ЗВІТ ПРО R&I FORESIGHT.....	19
ЯК М'ЯСНА ПРОМИСЛОВІСТЬ ВПЛИВАЄ НА ЗМІНУ КЛІМАТУ? .....	20
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ .....	22
УРЯД СХВАЛИВ ПІДПИСАННЯ УГОДИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РУМУНІЄЮ ПРО ВИЗНАННЯ ДОКУМЕНТІВ ПРО ОСВІТУ .....	22
УРЯДОВЦІ ЗІ 100 КРАЇН СВІТУ ДОМОВИЛИСЬ СТВОРИТИ МІЖНАРОДНУ ПЛАТФОРМУ ЩОДО ВИРІШЕННЯ КЛІМАТИЧНИХ ПИТАНЬ.....	22
МІНІСТРИ ОСВІТИ УКРАЇНИ І НІМЕЧЧИНИ ВИЗНАЧИЛИ КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ СПІВПРАЦІ .....	23
ЗАСТУПНИК МІНІСТРА ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ ОБГОВОРИВ З ДЕЛЕГАЦІЄЮ ЧЕХІЇ ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВПРАЦІ У РОЗВИТКУ БЕЗВУГЛЕЦЕВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ.....	24
УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ ..25	
ВІДБУЛОСЬ ЗАСІДАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ.....	25
"ГОРИЗОНТ ЄВРОПА: СЕКТОРАЛЬНІ ТЕМАТИКИ, 2023 РІК" .....	25
ЄК ПЛАНУЄ ВІДКРИТИ ОФІС HORIZON EUROPE В УКРАЇНІ У 2023 РОЦІ.....	26
ОПУБЛІКОВАНО ПОРІВНЯЛЬНИЙ ЗВІТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ РАМКИ КВАЛІФІКАЦІЙ .....	26

ЗАТВЕРДЖЕНО НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЛАН ДІЙ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ МЕДИКО-САНІТАРНИХ ПРАВИЛ В УКРАЇНІ.....	27
НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ: ПРЕЗЕНТОВАНО НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОРТАЛ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА .....	28
ОНКОЛОГІЯ В УКРАЇНІ: НА ШЛЯХУ ДО ЯКОСТІ ТА ДОСКОНАЛОСТІ.....	28
НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВЦІ ОРГАНІЧНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ "БІОФАХ 2023" УКРАЇНУ ПРЕДСТАВИЛИ 23 КОМПАНІЇ .....	29
<b>НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ .....</b>	<b>30</b>
РОЗРОБЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДЛЯ ВІДПОВІДАЛЬНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ НАУКИ	30
ПОВ'ЯЗАНА З ХВОРОБОЮ ПАРКІНСОНА МУТАЦІЯ ЗАВАДИЛА ОЧИЩЕННЮ НЕЙРОНІВ ВІД ВІДХОДІВ .....	31
ВЧЕНІ З'ЯСУВАЛИ, ЧИ СПРАВДІ ДИТЯЧА СУМІШ ТАКА КОРИСНА, ЯК ПРО НЕЇ ГОВОРЯТЬ.....	32
СВІТЛОТЕРАПІЯ ЗМЕНШИТЬ ПОБІЧНІ ЕФЕКТИ ВІД ЛІКУВАННЯ РАКУ .....	32
<b>ПОТОЧНІ ПРОЄКТИ.....</b>	<b>33</b>
SMARTFUSE: НОВИЙ ЗОЛОТИЙ СТАНДАРТ ДЛЯ ХІРУРГІЇ СПОНДИЛОДЕЗУ ЗА ДОПОМОГОЮ БЕЗДРОТОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ .....	33
НАНОТЕХНОЛОГІЧНИЙ КИСЕНЬ ДОПОМАГАЄ ФОТОТЕРАПІЇ БОРОТИСЯ З ПУХЛИНАМИ.....	34
MSCA4UKRAINE AWARDS 2023 ПІДТРИМАЄ 124 ДОСЛІДНИКІВ З УКРАЇНИ.....	35
<b>ЗАВЕРШЕНІ ПРОЄКТИ.....</b>	<b>36</b>
РОЗУМНІ НОВІ СПОЛУКИ СПРЯМОВАНІ ЯК НА ПУХЛИНИ, ТАК І НА ТРОПІЧНІ ХВОРОБИ .....	36
<b>ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ ...</b>	<b>37</b>
ПРОТЯГОМ ЛЮТОГО-ТРАВНЯ ПРОЙДУТЬ ВЕБІНАРИ ДЛЯ ВЧЕНИХ З ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ БАЗ ДАНИХ "SCIENCEDIRECT", "SCOPUS" ТА "SCIVAL" .....	37
ВІДКРИТО РЕЄСТРАЦІЮ НА НОВІ ЛЕКЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТНЬОЇ ІНІЦІАТИВИ "UKRAINE GLOBAL FACULTY" .....	38
КОНКУРС НАУКОВИХ ПРОЄКТІВ У СФЕРІ ЯДЕРНОЇ НАУКИ, АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ "АТОМНІ ІННОВАТОРИ" .....	39
НАУКА - ЦЕ ЧУДОВО! НАУКОВИЙ ЯРМАРОК.....	40
МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ "СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МЕХАНІКИ ТА МАТЕМАТИКИ – 2023" .....	40
КОНКУРСИ НАУКОВИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ 2023 РОКУ .....	41
ГРАНТИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ РАДИ.....	43
КОНКУРС ОБОРОННИХ ІННОВАЦІЙ 2023 РОКУ .....	43

## ОФІЙЦІЙНІ ЗАХОДИ

### ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР: УКРАЇНА ПЛАНУЄ ЗАПОЧАТКУВАТИ З ЄС МАСШТАБНУ ПРОГРАМУ ВИРОБНИЦТВА СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГІЇ ДОМОГОСПОДАРСТВАМИ ТА ГРОМАДАМИ



Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль разом із Президентом України Володимиром Зеленським та Президентом Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн відкрили 2 лютого в Києві спільні консультації Уряду України та Колегії Європейської Комісії.

Як підкреслив Денис Шмигаль, за останній рік Україна досягла надзвичайного прогресу в питанні європейської інтеграції, а також у питанні впровадження пов'язаних із нею реформ. Приєднання до ENTSO-E, скасування квот і мит на українські товари, лібералізація перевезень, "митний безвіз", приєднання до програми "Цифрова Європа", статус кандидата, сотні законів і урядових актів направлених на зближення з ЄС.

"Для досягнення наступних євроінтеграційних кроків ми завершуємо виконання 7 рекомендацій Єврокомісії. Готуємося представити результати на Саміті Україна – ЄС та очікуємо на потужний політичний сигнал щодо наближення до початку переговорного процесу про членство", – відзначив Прем'єр-міністр.

Очільник українського Уряду висловив очікування, що навесні цього року Європейська комісія надасть формальну оцінку прогресу виконання Україною семи рекомендацій разом із додатковими пропозиціями, за умови виконання яких Єврокомісія зможе рекомендувати Європейській раді розпочати переговори з Україною наприкінці 2023 року.

Прем'єр-міністр також підкреслив, що Україна сподівається на активізацію співпраці щодо відновлення та трансформації енергетичного сектору. Зокрема, що стосується питань розширення можливостей імпорту електроенергії в Україну до 2 ГВт та підтримки проєктів з децентралізації енергосистеми.

"Наприклад, започаткувати масштабну програму виробництва сонячної енергії українськими домогосподарствами та громадами", – сказав Глава Уряду.

Крім того, Денис Шмигаль відзначив важливість готовності керівництва Євросоюзу підтримати зусилля України у впровадженні Формули миру, яку ініціював Президент України. Він подякував європейським партнерам за візит у Київ і за всебічну допомогу Україні у війні за свободу та незалежність.

<https://www.kmu.gov.ua/news/premier-ministr-ukraina-planuie-zapochatkuvaty-z-ies-masshtabnu-prohramu-vyrobnystva-soniachnoi-enerhii-domohospodarstvamy-ta-hromadamy>



## ЄВРОПЕЙСЬКІ МІНІСТРИ З ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ ОБГОВОРИЛИ ДОСЛІДНИЦЬКІ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ



Міністри, відповідальні за дослідження та інновації, з держав-членів ЄС, Норвегії та Швейцарії зустрілися на неформальній зустрічі у Стокгольмі 8 лютого 2023 р. у рамках неформального засідання Ради з питань конкурентоспроможності (6-8 лютого 2023 р.).

Після вступних промов шведського міністра Матса Перссона та єврокомісара Марії Габріель, а також основної промови професора Оси Вікфорсс про знання як основу демократії, міністри обговорили дослідницькі інфраструктури (RI), які є головним пріоритетом для поточної трійки президентів Франції, Чехії та Швеції. Швеція зосередилась на RI у цифровому переході та на максимізації користі від даних досліджень.

Багато дослідницьких організацій є лідерами в галузі науки, що керується даними, і знаходяться в авангарді створення належної практики спільноти щодо FAIR (доступних для пошуку, сумісності та багаторазового використання даних) та науки про відкриті дані. Однак, як зазначено в інформаційному документі президентства, часто бракує чітко визначеної політики щодо даних, інструкцій та інструментів для керування створенням, управлінням та обміном дослідницькими даними. Під час дебатів міністри розглянули питання про те, як вирішити пов'язану з цим інвестиційну проблему та які політичні заходи вони пропонують для подальшого просування. Крім того, вони розглянули питання про додаткові заходи, які слід вжити для реалізації даних, які є "настільки відкритими та закритими, наскільки це необхідно".

Головування Швеції організує конференцію високого рівня на тему "Потенціал дослідницьких даних: як дослідницькі інфраструктури надають нові можливості та переваги для суспільства" (19–20 червня 2023 р., Лунд) і планує декларацію у цьому контексті (Лундська декларація; [більше інформації про конференцію](#)).

Друга політична дискусія дня була зосереджена на відкритому доступі до наукових публікацій і тому, як цифрова революція створює нові можливості для ефективнішого та результативнішого наукового дослідження. Протягом майже 20 років відкритий доступ і відкрита наука були пріоритетами в стратегіях, настановах і рекомендаціях Європейської комісії, а також стандартним методом роботи в рамках її програм фінансування досліджень та інновацій.

Щоб підвищити якість і вплив досліджень, результати досліджень необхідно своєчасно поширювати та використовувати повторно як у науковому співтоваристві, так і в суспільстві загалом. Результати досліджень, до яких є відкритий доступ одразу після публікації, дають змогу більшій кількості дослідників підтверджувати попередні результати та спиратись на них, що сприяє просуванню високої якості досліджень, а також зміцненню довіри до досліджень, зазначається в документі.

Таким чином, надання негайного відкритого доступу до рецензованих дослідницьких публікацій за відкритими ліцензіями має бути типовим. Міністри обговорили основні виклики для досягнення цієї мети, а також виклики для забезпечення досконалості та різноманітності відкритої науки як норми, і дій, які слід вжити на національному рівні та рівні ЄС, щоб підтримати дослідників у їхніх починаннях. Президентство планує розробити і затвердити Висновки Ради щодо наукових публікацій, які мають бути прийняті на Раді з конкурентоспроможності ЄС 23 травня 2023 р. у Брюсселі.

<https://swedish-presidency.consilium.europa.eu/en/news/research-ministers-discussed-research-infrastructures-and-open-science/>

## ЗАСІДАННЯ РАДИ З ПИТАНЬ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТА РИБАЛЬСТВА



Міністри сільського господарства та рибальства ЄС зустрілися в Брюсселі 30 січня. Вони отримали презентацію головування Швеції щодо програми роботи на семестр та обмінялися думками щодо поточної ситуації на ринку, зокрема у світлі вторгнення Росії в Україну. Вони також обмінялися думками щодо можливостей біоекономіки, приділяючи особливу увагу перевагам біоекономіки для сільської місцевості та її внеску у вирішення кількох сучасних викликів – зміну клімату, робочі місця, конкурентоспроможність, енергію та стійкість. Міністри погодилися, що можна зробити більше для розкриття потенціалу біоекономіки, наприклад, мобілізація фінансових ресурсів для інновацій та забезпечення того, щоб політика ЄС підтримувала розвиток сталої біоекономіки.

У рамках "Інших питань" міністри обговорили заходи стратегічного підходу до агропродовольчого сектору ЄС у світлі війни в Україні, а також вплив імпорту сільськогосподарської продукції з України на ринки ЄС та директиву про промислові викиди, зокрема про сільськогосподарські аспекти перегляду Директиви про промислові викиди, перегляд законодавства про транспортування тварин та директиву Ради щодо меду.

[https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/agrifish/2023/01/30/?utm\\_source=dsms-auto&utm\\_medium=email&utm\\_campaign=Agriculture+and+Fisheries+Council](https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/agrifish/2023/01/30/?utm_source=dsms-auto&utm_medium=email&utm_campaign=Agriculture+and+Fisheries+Council)

## EUA ПРЕДСТАВЛЯЄ ПЕРШУ ПРОГРАМУ ІННОВАЦІЙ



*Інноваційний порядок денний 2026* був опублікований 7 лютого 2023 року та окреслив тематичні пріоритети і ключові цілі для університетського сектору в цілому та для EUA зокрема, беручи до уваги різноманітність профілів та інноваційної діяльності серед його членів та європейських університетів загалом. Документ спрямований на те, щоб забезпечити належне визнання та посилення національними та європейськими політиками, фінансовими установами та самими університетами важливості та цінності університетських інновацій для суспільства.

[EUA Innovation Agenda 2026 - February 2023 | Policy Commons](#)

# ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

## ЗЕЛЕНА ПРОМИСЛОВА УГОДА



Єврокомісія 1 лютого 2023 року представила промисловий план Зеленої угоди "Зелена промислова угода" (*COM 2023 62 - A Green Deal Industrial Plan for the Net-Zero Age*) (далі – План) для підвищення конкурентоспроможності європейської промисловості з нульовим чистим виробництвом і підтримки швидкого переходу до кліматичної нейтральності. План має на меті створити більш сприятливе середовище для розширення виробничих потужностей ЄС щодо технологій і продуктів з нульовими викидами, необхідних для досягнення кліматичних цілей Європи. Наміри щодо цього плану були проголошені президентом фон дер Ляєн у її промові на Всесвітньому економічному форумі в Давосі у січні 2023 р. як ініціатива ЄС із посилення своєї конкурентоспроможності за рахунок інвестицій у чисті технології та продовження шляху до кліматичної нейтральності.

План базується на попередніх ініціативах і спирається на сильні сторони єдиного ринку ЄС, доповнюючи поточними зусиллями в рамках Європейської зеленої угоди та REPowerEU. Він складається з чотирьох частин: передбачуване та спрощене регуляторне середовище; прискорення доступу до фінансування; підвищення кваліфікації та відкрита торгівля для стійких ланцюгів поставок.

У межах першої частини Плану Комісія запропонує Закон про нульову чисту промисловість із цілями щодо нульової чистої промислової потужності та забезпеченням нормативної бази, придатної для її швидкого розгортання. Також передбачається розробити Закон про критичну сировину, щоб забезпечити достатній доступ до тих матеріалів, як рідкоземельні елементи, які є життєво важливими для виробництва ключових технологій, а також про реформу дизайну ринку електроенергії, щоб споживачі могли отримати вигоду від нижчих витрат на відновлювані джерела енергії.

Друга частина плану прискорить інвестиції та фінансування виробництва чистих технологій в Європі. Комісія проведе консультації з державами-членами щодо перехідного періоду державної допомоги, а також перегляне Загальний регламент про групові виключення у світлі Зеленої угоди, підвищивши порогові значення для сповіщень із підтримки зелених інвестицій. Комісія також сприятиме використанню існуючих фондів ЄС для фінансування інновацій, виробництва та розгортання чистих технологій, співпрацюючи з державами-членами у короткостроковій перспективі, зосереджуючись на REPowerEU, InvestEU та Інноваційному фонді, над рішеннями із забезпечення швидкої та адресної підтримки.

У середньостроковій перспективі Комісія планує створити так званий Європейський фонд суверенітету в рамках перегляду бюджету ЄС цього року. Мета полягає в тому, щоб зберегти європейську перевагу в критично важливих і нових технологіях, які мають відношення до зелених і цифрових переходів. Він охоплюватиме не лише зелені галузі.

Мікроелектроніка, квантові обчислення, штучний інтелект і біотехнології пропонуються як сфери, які він також може підтримувати.

Ця частина Плану – це стратегія, спрямована на те, щоб перешкодити компаніям, які займаються постачанням технологій, необхідних для декарбонізації секторів із виробництва автомобілів, металургії та енергії, уникати високих цін на енергію в Європі заради щедрих субсидій у США і Китаю. План обіцяє надбавки за відновлюваний водень і швидшу видачу дозволів, щоб переконати компанії не залишати Європу заради субсидій в інших регіонах. Але депутати Європарламенту, аналітичні центри та промислові групи налаштовані скептично.

Раніше президент Комісії Урсула фон дер Ляєн пообіцяла викласти план як протипагу Закону США про скорочення інфляції (IRA), згідно з яким сотні мільярдів доларів будуть спрямовані на довгострокові екологічні субсидії в різних областях, від водневого палива до електричних батарей. Європейські водневі фірми забили на сполох, що IRA придушить індустрію водневого палива в ЄС, спонукаючи компанії створювати виробничі потужності в США.

Однією з найбільш конкретних частин плану є 10-річна гарантована премія для виробників відновлюваного палива подібно податковому кредиту, гарантованому ІРА США. Ця премія у 800 млн євро для пілотного раунду почне виділятися восени 2023 р., але на відміну від США, де субсидія є загальною, компаніям доведеться пройти конкурс, щоб отримати премію. Це зробить її "рентабельною, швидкою та легкою з адміністративного боку", стверджує Комісія, хоча в минулому водневі компанії скаржилися, що підтримка ЄС базується на проєктах, а не на гарантованій субсидії для всіх виробників.

Комісія також хоче спростити будівництво установок із відновлюваних джерел енергії, таких як великомасштабні сонячні батареї та вітрові електростанції в Європі. Для цього будуть визначені "конкретні часові обмеження для різних етапів отримання дозволів" і створено "єдине вікно" для інвесторів і промисловості для подання заявок на отримання дозволів.

Для подальшого збільшення інвестицій Комісія хоче послабити правила державної допомоги, щоб дозволити державам-членам підтримувати свої власні технологічні галузі з нульовим прибутком. Вона планує поширити тимчасове пом'якшення правил державної допомоги на всі технології відновлюваної енергетики, потреба у відкритих тендерах також буде скасована для "менш зрілих технологій".

Відповідно до Плану, державам-членам буде дозволено надавати субсидії на чисті технології, "щоб відповідати допомозі, отриманій для аналогічних проєктів конкурентами, розташованими за межами ЄС, забезпечуючи при цьому пропорційність такої допомоги". Враховуючи розмір субсидій за межами Європи – Китай оголосив надання інвестицій на суму у понад 260 мільярдів євро – це справді може бути значним. Усе це вказує на майбутню боротьбу між більшими та меншими державами-членами щодо того, яку підтримку вони можуть надати своїм галузям.

Одне із побоювань лідерів досліджень щодо Плану полягає в тому, що він ще більше скоротить гроші Horizon Europe. Рамкова програма досліджень та інновацій на суму 95,5



мільярдів євро вже була використана для підтримки Закону ЄС про мікросхеми, який спрямований на підтримку виробництва напівпровідників у ЄС. Під час обговорення потенційних джерел фінансування зеленої промисловості серед інших схем фінансування згадується Horizon Europe. Тому незрозуміло, чи План залучить нові гроші, чи замість цього буде здійснена зміна пріоритетів і перенаправлені існуючі інвестиції ЄС.

Оскільки від 35% до 40% усіх робочих місць може вплинути на зелений перехід, розвиток навичок, необхідних для якісних робочих місць, буде пріоритетом для Європейського року навичок, і *третьий компонент плану* буде зосереджений на цьому. Щоб розвинути навички для переходу до зеленого середовища, орієнтованого на людей, Комісія пропонує заснувати промислові академії Net-Zero для розгортання програм підвищення кваліфікації та перепідготовки в стратегічних галузях. Він також розгляне, як поєднати підхід "Навички перш за все", визнаючи фактичні навички, з існуючими підходами, що ґрунтуються на кваліфікаціях, і як полегшити доступ громадян третіх країн до ринків праці ЄС у пріоритетних секторах, а також заходи для сприяння державного та приватного фінансування розвитку навичок.

*Четвертий компонент Плану* стосується глобального співробітництва та торгівлі для зеленого переходу відповідно до принципів чесної конкуренції та відкритої торгівлі, співпраці з партнерами ЄС та Світової організації торгівлі. З цією метою Комісія продовжуватиме розвивати мережу угод ЄС про вільну торгівлю та інші форми співпраці з партнерами для підтримки зеленого переходу.

Також передбачено створення Клубу критичних сировинних матеріалів, щоб об'єднати "споживачів" сировини та країни, багаті на ресурси, для забезпечення глобальної безпеки постачання через конкурентоспроможну та диверсифіковану промислову базу, а також промислові партнерства Clean Tech/Net-Zero. Комісія також захищатиме Єдиний ринок від недобросовісної торгівлі в секторі чистих технологій і використовуватиме свої інструменти для забезпечення того, щоб іноземні субсидії не спотворювали конкуренцію на Єдиному ринку, а також у секторі чистих технологій.

*The Green Deal Industrial Plan (europa.eu)*

[EU details plan to protect its net-zero industry – but questions remain | Science|Business \(sciencebusiness.net\)](https://www.sciencemag.org/feature/2023/02/23/eu-plan-to-protect-net-zero-industry-but-questions-remain)

## ПАКЕТ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ РИБАЛЬСТВА



21 лютого 2023 р. Комісія прийняла пакет нормативно-правових актів для підвищення сталості та стійкості сектору рибальства та аквакультури ЄС. Він включає чотири

документи:

Комюніке про енергетичний перехід сектору рибальства та аквакультури ЄС (*Communication on the Energy Transition of the EU Fisheries and Aquaculture sector*);

План дій щодо захисту та відновлення морських екосистем для сталого та стійкого рибальства (*Action Plan to protect and restore marine ecosystems for sustainable and resilient fisheries*);

Комюніке про спільну рибальську політику сьогодні та завтра або Пакт про рибальство та океани (*Communication on the common fisheries policy today and tomorrow: a Fisheries and Oceans Pact towards sustainable, science-based, innovative and inclusive fisheries management - COM(2023) 103 final, SWD/2023/103 final, SWD/2023/103 final/2*);

Звіт про спільну організацію ринку для рибних продуктів та продуктів аквакультури (*Report on the Common Market Organisation for fishery and aquaculture products*).

Основними цілями пакету є сприяння використанню чистіших джерел енергії та зменшення залежності від викопного палива, зменшення впливу сектору на морські екосистеми. Запропоновані заходи здійснюватимуться поступово, щоб сектор міг адаптуватися.

"Пакт про рибальство та океани" підтримує реалізацію Спільної рибальської політики (CFP) та представляє ключові принципи, серед яких – перспективність завдяки більшій кількості досліджень та інновацій, що дозволить сектору робити внесок у кліматичну нейтральність (у тому числі за допомогою "суден майбутнього" та більш стійких знарядь лову та методів); сприяти розвитку точного лову; спроектувати професію рибалки майбутнього; а також зібрати необхідні дані для майбутніх політичних розробок

Пакт наголошує на необхідності подальшого розвитку та випробувань нових технологій та методик, їхнього масштабування, розвитку для них ринку та інформування про них інвесторів. Зацікавлені сторони повинні посилювати співпрацю, обмінюючись передовим досвідом і спільно розробляючи нові технології. Наприклад, "стратегії розумної спеціалізації" є потужним чинником інновацій на регіональному рівні, можуть сприяти конкурентоспроможності ланцюжка створення вартості рибальства та аквакультури та підтримувати їхній технологічний розвиток. Комісія продовжуватиме підтримувати цей процес через платформу стратегій розумної спеціалізації для сталої блакитної економіки, Обсерваторії блакитної економіки ЄС для надання інформації майже у реальному часі.

Інновації мають призводити до інвестицій і створювати перспективи прибутковості. Як наголошується у *Комюніке про енергетичний перехід*, необхідно пом'якшити вплив сектору рибальства та аквакультури на зміну клімату та зменшити його залежність від викопного палива. Енергетичний перехід має бути зосереджений на зниженні експлуатаційних витрат на енергію, водночас сприяючи досягненню цілей Європейської зеленої угоди щодо кліматичної нейтральності, зменшення забруднення та втрати біорізноманіття. Необхідно прискорити впровадження існуючих технологій (наприклад, електричних, гібридних, вітрових і сонячних), а дослідження та випробування нових технологій (наприклад, водню) необхідно прискорити. Комісія пропонує заходи для підтримки енергетичного переходу шляхом підвищення ефективності палива та переходу на відновлювані джерела енергії з низьким вмістом вуглецю.

У Комюніке вказані недоліки інноваційного процесу в енергетичному переході:

- (i) відсутність передачі знань і співпраці між сектором і дослідниками;
- (ii) відсутність наукового обґрунтування нових технологій шляхом наукового тестування та пілотування;

- (iii) відсутність довіри до інновацій з боку деяких зацікавлених сторін, а також недостатність даних про енергоефективність, наявність прогалин в інформації та знаннях про сумісність існуючих рішень та екологічно чисті знаряддя для: суден різного типу, довжини та віку; різних технік риболовлі.

Зміна клімату, втрата біорізноманіття та забруднення океану загрожують стійкості ресурсів рибальства та аквакультури. Зміни в стані екосистем впливають на коротко-, середньо- та довгострокову продуктивність рибних запасів і можуть призвести до падіння популяції риби або змусити її переміститися до північних, глибших і прохолодніших вод, часто на території, що не входить до ЄС.

План дій щодо захисту та відновлення морських екосистем для сталого та стійкого рибальства включає заходи із збереження біорізноманіття, захисту зон нересту та розмноження риби, зниження рівня смертності риби та відновлення основних територій для чутливих видів та середовищ існування, для підвищення вибірковості знарядь та методів лову, для зменшення випадкового вилову видів, що перебувають під загрозою зникнення. План також спрямований на зменшення впливу рибальства на морське дно. Терміновий захист і відновлення середовищ існування морського дна є критично важливими, враховуючи їх значення для боротьби зі зміною клімату. Комісія закликає держави-члени розробити спільні рекомендації та вжити заходів на національному рівні для поступового припинення мобільного донного рибальства не пізніше 2030 року. Здорове морське середовище зі здоровими рибними запасами та багатим біорізноманіттям є єдиним способом забезпечити процвітаюче майбутнє для рибальських спільнот ЄС у середньостроковій та довгостроковій перспективі.

Для цього Комісія планує заходи із зміцнення бази знань, досліджень та інновацій шляхом

- реалізації стратегій розумної спеціалізації для визначення пріоритетів регіональних досліджень та інновацій у секторах блакитної економіки, включаючи рибальство;

- визначення і вироблення рішень та стимулів для зменшення впливу рибальства на навколишнє середовище, наприклад через інноваційні знаряддя лову, нові способи та вдосконалені методи рибальства. Держави-члени можуть запровадити національне фінансування і скористатися фінансуванням ЄС для досліджень, зокрема для фінансування інформаційно-роз'яснювальної діяльності та спеціалізованого (і регіонального) навчання, наприклад, щодо належної практики морського управління;

- визначення до кінця 2023 р. цілей та конкретних потреб в даних для кожного морського басейну для моніторингу впливу рибальства на екосистеми та поглинання вуглецю, залучаючи регіональному органи влади та виділяючи достатні кошти на ці заходи;

- подання до кінця 2024 р. оновлених національних робочих планів щодо збору даних і зусиль, зокрема щодо прилову чутливих видів і впливу рибальства на морське дно.

Комісія планує:

- протягом усього бюджетного періоду 2021-2027 рр. (і наступних робочих програм Horizon Europe, включаючи Mission Ocean and Waters, EMFAF і LIFE, зокрема) виділяти фінансування для консультацій, досліджень та інновацій. Фінансування має бути

спеціально спрямоване на розроблення і випробування інноваційних знарядь і методів, спрямованих на випадковий прилов, а також на кількісну оцінку здатності поглинання вуглецю на морському дні та потенційного впливу донного рибальства;

- до кінця 2023 року розпочати розробку інструменту моделювання для включення концепції "природного капіталу" в економічні рішення. Це передбачає оцінку та кількісне визначення як економічної цінності послуг морської екосистеми, так і соціально-економічних витрат і вигод, отриманих від збереження здорового морського середовища;

- до кінця 2023 року об'єднати сім тематичних областей порталу морських даних EMODnet: батиметрію, геологію, середовище проживання морського дна, хімію, біологію, фізику та людську діяльність з єдиним входом, щоб покращити видимість і зручність для користувачів;

- у 2024 році розпочати дослідження з кількісної оцінки потенціалу зберігання вуглецю на морському дні та можливого впливу донного рибальства на цей потенціал;

- у 2024 році розпочати підготовчу роботу з розробки інтерактивної платформи для обміну знаннями та передовим досвідом, у т.ч. із вибіркового та інноваційних знарядь лову;

- До кінця 2025 року в рамках наступних робочих програм Horizon Europe на 2025-2027 роки, включно з робочим планом Місії "Океан і води", розробити масштабовані рішення, призначені для збереження рибних ресурсів і захисту морських екосистем шляхом створення морських заповідних територій, скорочення та припинення забруднення моря та зменшення впливу рибальства на навколишнє середовище.

[https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP\\_23\\_828](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_828)

## ВИСНОВКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ, ЗОКРЕМА ЩОДО УКРАЇНИ



9 лютого 2023 р. Рада ухвалила висновки щодо України, економіки, міграції, Туреччини та Сирії (*EUCO 1/23*).

Щодо *України*, то Європейська Рада підтверджує готовність Європейського Союзу підтримати Україну і повторює своє рішуче засудження агресивної війни Росії проти України, яка є явним порушенням Статуту ООН.

Європейська Рада висловлює свою підтримку мирній формулі президента Зеленського та підтверджує зобов'язання Європейського Союзу активно працювати з Україною над мирним планом із 10 пунктів. Європейський Союз підтримує ідею саміту Формули миру з метою початку її реалізації. Європейський Союз працюватиме разом з Україною, щоб забезпечити якнайширшу міжнародну участь.

Європейська Рада визнає значні зусилля, які Україна продемонструвала протягом останніх місяців для досягнення цілей, що лежать в основі її статусу кандидата на членство в ЄС. Він вітає реформаторські зусилля України в такі важкі часи та закликає Україну продовжувати цей шлях і виконувати умови, визначені у висновку Комісії щодо її заявки на членство, щоб просуватися до майбутнього членства в ЄС. ЄС визнає рішучість України виконати необхідні вимоги для якнайшвидшого початку переговорів про вступ та

сподівається на тісну співпрацю з Україною та підтримку в її зусиллях щодо повного виконання всіх умов.

Європейська Рада підтверджує зобов'язання, взяті у спільній заяві за результатами саміту Україна-ЄС. Європейський Союз продовжуватиме надавати рішучу політичну, економічну, військову, фінансову та гуманітарну підтримку Україні та її народу стільки, скільки буде потрібно. Загальна допомога Україні та її народу з боку ЄС та його держав-членів наразі становить щонайменше 67 мільярдів євро. ЄС та Україна повною мірою використовуватимуть потенціал Угоди про асоціацію, включаючи поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі, щоб створити умови для посилення економічних і торговельних відносин, що ведуть до інтеграції України в Єдиний ринок ЄС.

Європейський Союз схвалив сьомий транш у розмірі 500 мільйонів євро військової підтримки України в рамках Європейського фонду миру та запустив Місію військової допомоги ЄС для підготовки початкових 30 000 солдатів у 2023 році. Таким чином, загальна військова підтримка з боку ЄС та його держав-членів досягла майже 12 мільярдів євро.

*Щодо економіки*, то для Європейського Союзу важливо підвищити свою довгострокову конкурентоспроможність і продуктивність.

Спираючись на План щодо "Зеленої промислової угоди" та в світлі його майбутнього ретельного аналізу, необхідно терміново продовжити роботу над такими напрямками:

а) *Політика державної допомоги*: процедури необхідно зробити простішими, швидшими та більш передбачуваними, а також дозволити швидко розгортати цільову, тимчасову та пропорційну підтримку, в тому числі через податкові пільги, у тих секторах, які є стратегічними для переходу на "зелений" шлях і мають негативний вплив іноземних субсидій або високих цін на енергоносії.

Слід також приділяти велику увагу збереженню конкурентоспроможності МСП.

Необхідно підтримувати цілісність і рівні умови гри на єдиному ринку. Європейська Рада також закликає до ефективного впровадження інструментів ЄС, таких як Важливі проекти спільного європейського інтересу (IPCEI), шляхом підвищення прозорості та спрощення процедур, зокрема шляхом прискорення етапів проектування та оцінки. Європейська Рада запрошує Комісію регулярно звітувати про вплив цієї політики державної допомоги на єдиний ринок, а також на глобальну конкурентоспроможність ЄС.

б) *Фінансування*: підвищення гнучкості фондів ЄС, щоб забезпечити справедливий доступ до фінансових коштів для забезпечення доступу до відповідної важливої сировини та спрощення нормативно-правового середовища для сприяння розвитку екологічно чистої промисловості; щоб сприяти переходу до зеленого середовища в Союзі та уникнути фрагментації Єдиного ринку Європейська Рада пропонує Комісії та Раді забезпечити повну мобілізацію інструментів доступного та існуючого фінансування, щоб забезпечити своєчасну та цілеспрямовану підтримку в стратегічних секторах, не впливаючи на цілі політики згуртованості. Крім того, слід використати весь потенціал Європейського інвестиційного банку.

в) *Навички*: слід вжити біль рішучі та амбітні дії для подальшого розвитку навичок, необхідних для переходу на зелені та цифрові технології, шляхом навчання, освіти,



підвищення кваліфікації та перекваліфікації, щоб долати виклики нестачі робочої сили та трансформації робочих місць, у тому числі в умовах демографічних викликів.

d) *Інвестиції*: як приватні, так і державні інвестиції необхідні для усунення інвестиційних прогалів, які підривають зростання. Європейська Рада бере до уваги намір Комісії запропонувати Європейський фонд суверенітету до літа 2023 року для підтримки інвестицій у стратегічні сектори.

Союз ринків капіталу має вирішальне значення для того, щоб Європа залишалася континентом виробництва та інновацій. Європейська Рада закликає законодавців прискорити впровадження Плану дій Союзу ринків капіталу шляхом просування та завершення роботи над законодавчими пропозиціями в цій сфері.

Європейська Рада запропонувала Комісії регулярно звітувати перед Радою про вплив політики державної допомоги та зазначила, що майбутня реформа структури ринку електроенергії має підтримувати перехід до декарбонізованої та ефективної енергетичної системи з найменшими можливими витратами, гарантувати безпеку постачання та посилення конкурентоспроможності ЄС.

<https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2023/02/09/>

## **АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ**

### **СПЕЦІАЛЬНИЙ ЗВІТ 04/2023: ГЛОБАЛЬНИЙ АЛЬЯНС ЗІ ЗМІНИ КЛІМАТУ +/- ДОСЯГНЕННЯ НЕ ВІДПОВІДАЮТЬ АМБІЦІЯМ**



Глобальний альянс зі зміни клімату, створений ЄС у 2007 р. для підтримки країн, що розвиваються, у відповідь на зміну клімату, не виправдав очікувань. Про це йдеться в оприлюдненому звіті Європейської рахункової палати. Аудитори знайшли мало доказів того, що ініціатива підвищила стійкість країн до зміни клімату.

Завершені дії, як правило, принесли свої результати, але іноді за рахунок високої ціни.

"Ми виявили, що ініціатива Глобального альянсу зі зміни клімату мала менший вплив, ніж очікувалося, і що очікуваний перехід від нарощування потенціалу до більш конкретних дій, спрямованих безпосередньо на підтримку населення, не був систематичним", – сказав Ханну Таккула, член ЕСА, який керував ревізією. "Ми вважаємо, що Європейська комісія повинна зосередитися на тих, хто найбільше постраждав від зміни клімату, і включити отриманий досвід як у майбутні дії щодо зміни клімату, так і в майбутні ініціативи щодо допомоги".

Глобальний альянс зі зміни клімату працював у двох напрямках: сприяння діалогу та обміну знаннями, надання технічної та фінансової підтримки для заходів з адаптації, пом'якшення наслідків та зменшення ризику стихійних лих. Аудитори виявили, що ініціатива не зосереджувалася достатньою мірою на потребах тих, хто найбільше постраждав. Допомога не завжди доходила до передбачуваних уразливих одержувачів:

наприклад, небагато заходів включали діяльність, спрямовану на потреби жінок, а деякі інші види діяльності були недоступні для найбільш вразливих сімей. Успішні пілотні дії також можна було розширити, щоб більше людей могли отримати користь. За весь час існування Глобальний альянс зі зміни клімату не залучив очікуваного додаткового фінансування від країн ЄС та приватного сектору. Незважаючи на значний дефіцит фінансування, Комісія ніколи не переглядала свої початкові цілі. Крім того, на другому етапі (2014-2020 рр.) критерії, використані Комісією для розподілу грошей, призвели до меншої підтримки найбільш вразливих країн. Повний звіт доступний за посиланням: *Звіт*

<https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=63424>

## ПОЛІТИКА ЗГУРТОВАНOSTI ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАГУВАННЯ НА КРИЗУ



ЄС адаптував свої правила у використанні коштів політики згуртованості у відповідь на пандемію COVID-19. Це сприяло додатковим інвестиціям у подоланні коронавірусної кризи, але, згідно з новим звітом Європейської рахункової палати, також посилює тиск на якісне витрачання коштів ЄС.

З початку 2020 р. ЄС вжив низку заходів для подолання викликів, пов'язаних з пандемією COVID-19, змінивши правила розподілу коштів у 2014-2020 рр. Менш ніж за два місяці після спалаху пандемії в Європі ЄС затвердив заходи для мобілізації невитрачених коштів через Інвестиційну ініціативу у відповідь на коронавірус (CRII та CRII+). Потім було затверджено Допомогу у відновленні згуртованості та територій Європи (REACT-EU), яка слугувала коротко- та середньостроковим інструментом для усунення кризи. Обидві ініціативи запровадили цілеспрямовані правила політики згуртованості у відповідь на коронавірус. У результаті REACT-EU забезпечив "перехідне фінансування" між 2021 та 2023 рр., що призвело до значних затримок у фінансуванні початку Програми політики згуртованості на 2021-2027 рр.

Аудитори виявили, що інвестиції направлялися, насамперед, у охорону здоров'я (+80 %) та підтримку бізнесу (+16 %), у той час як вони зменшилися для інформаційних та комунікаційних технологій, енергетики та навколишнього середовища, інклюзії, досліджень та інновацій. Фінансування також було спрямовано на більш розвинені регіони.

Політика згуртованості часто використовувалася для фінансування короткострокових заходів реагування на кризи, і низка модифікацій, внесених з цією метою, стали регулярними елементами політики. Але довгостроковий вплив такого використання офіційно не оцінювався. У результаті аудитори вказують на ризик: неодноразове використання коштів фонду згуртованості для подолання криз може відвернути відповідні заходи політики від основної стратегічної мети – зменшення диспропорцій розбіжностей між європейськими регіонами. *Повний звіт*

<https://www.eca.europa.eu/en/Pages/NewsItem.aspx?nid=17666>

## ЄВРОБАРОМЕТР: ГРОМАДЯНИ ЄС РІШУЧЕ ВИСТУПАЮТЬ ЗА УКРАЇНУ ТА ЗАПЕВНЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ



Останнє *опитування "Стандартний Євробарометр"*, опубліковане майже через рік після повномасштабного російського вторгнення в Україну, свідчить про міцну

неперервну солідарність європейців з Україною та схвалення дій, спрямованих на підтримку країни та її народу.

Громадяни ЄС також у своїй більшості підтримують прискорення енергетичного переходу, особливо інвестиції у відновлювану енергетику та дії щодо зменшення залежності ЄС від російських джерел енергії.

Хоча інфляція все ще є серйозною проблемою для європейців, підтримка євро залишається дуже високою.

Громадяни ЄС продовжують демонструвати свою непохитну солідарність з Україною. 91% респондентів згодні з наданням гуманітарної допомоги, а 88% виступають за прийняття в ЄС людей, які рятуються від війни. Надання фінансової підтримки Україні схвалюють 77%, у той час як запровадження економічних санкцій проти російського уряду, компаній та приватних осіб підтримують 74% опитаних. Європейці також виступають за заборону віщання російських державних засобів масової інформації (67%) та за фінансування з боку ЄС закупівлі й постачання військової техніки в Україну (65%).

Загалом, більшість європейських громадян (56%) лишаються задоволеними реакцією Європейського Союзу на російське вторгнення в Україну.

77% респондентів ЄС виступають за спільну політику оборони та безпеки серед держав-членів ЄС, така ж частка, як і минулого літа, тоді як 16% – проти. Крім того, 80% вважають, що закупівля військової техніки країнами-членами має бути краще скоординована, а 69% вважають, що ЄС повинен посилити свій потенціал для виробництва військової техніки.

На думку більшості респондентів у ЄС (84%), ЄС має якнайшвидше зменшити свою залежність від російських джерел енергії. Вони також переважно погоджуються з тим, що ЄС має підтримати зелений перехід, масштабно інвестуючи в поновлювані джерела енергії (86%). 85% європейців переконані, що підвищення енергоефективності будівель, транспорту й товарів зробить нас менш залежними від виробників енергії за межами ЄС. 82% згодні з тим, що держави-члени ЄС повинні спільно купувати енергію в інших країнах, щоб отримати кращу ціну. Крім того, 81% кажуть, що вони вжили заходів для зменшення власного споживання енергії.

Громадяни ЄС розглядають зростання цін / інфляції / вартості життя як одну з двох найважливіших проблем, що стоять перед ЄС на цю мить (32%), потім іде міжнародна ситуація (28%) та енергопостачання (26%).

Сприйняття ситуації з європейською економікою лишається незмінним від літа 2022 року, при цьому 40% оцінюють її як "хорошу" й 51% – "погану". Сприйняття ситуації

з національною економікою також лишається відносно незмінним від літа 2022 року, при цьому 35% вважають, що вона "хороша", а 63% – "погана".

У цьому контексті підтримка євро залишається на дуже високому рівні в усьому ЄС (71%, другий рівень із коли-небудь зафіксованих) та ще вища в Єврозоні (79%).

Крім того, більше половини респондентів (54%) вважають, що план відновлення NextGenerationEU може бути ефективним для реагування на теперішні економічні виклики. 63% також вважають, що державні гроші слід використовувати для заохочування інвестицій приватного сектору на рівні ЄС.

47% європейців схильні довіряти ЄС, а 32% – національним урядам. У 45% європейців ЄС має позитивний імідж, у 36% – нейтральний, і у 18% – негативний. Зрештою, 62% стверджують, що вони оптимістично ставляться до майбутнього ЄС (–3 п.п. проти літа 2022 року, але на рівні, зафіксованому в лютому 2022 року, перед російською агресією проти України).

[https://www.ecas.europa.eu/delegations/ukraine/евробарометр-громадяни-єс-рішуче-виступають-за-україну-та-запевнення\\_uk?s=232](https://www.ecas.europa.eu/delegations/ukraine/евробарометр-громадяни-єс-рішуче-виступають-за-україну-та-запевнення_uk?s=232)

## ОГЛЯД ПОШИРЕНИХ ПОМИЛОК У ПРОПОЗИЦІЯХ HORIZON EUROPE



Оскільки подання проєктної пропозиції в рамках програми Horizon Europe є складним завданням, Виконавче агентство з досліджень Європейської комісії (REA) підготувало огляд помилок і правильних дій, щоб допомогти заявникам підготувати якісну пропозицію.

REA рекомендує не перепродавати ідеї, які мають занадто амбітні цілі. Кандидати повинні структурувати свою пропозицію логічно та послідовно, окреслити загальну методологію проєкту та надати чіткий опис організації всіх етапів та елементів проєкту. Це допоможе узгодити його з цілями конкретного конкурсу та критеріями оцінювання. Інші вимоги або політичні міркування можуть включати такі аспекти, як багатосторонній підхід (партнери з додатковими типами знань, зосередження на реальних проблемах), включення соціальних і гуманітарних наук, відкритої науки тощо.

Важливо не забувати, як звертатися до гендерних аспектів у своїх дослідженнях. Детальний план гендерної рівності (*Horizon Europe guidance on gender equality plans - Publications Office of the EU - GEP*) є обов'язковим для юридичних осіб з держав-членів та асоційованих країн, які є державними органами, дослідницькими організаціями або вищими навчальними закладами. Для цих юридичних осіб необхідно мати GEP на момент підписання Угоди про надання гранту.

Більш детальна інформація:

[Common mistakes to avoid when applying for Horizon Europe funding \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/easip/en/common-mistakes-to-avoid-when-applying-for-horizon-europe-funding)

## ЗВІТ ПРО ТРИРІЧНУ ФАЗУ ПРОГРАМИ QUANTUM TECHNOLOGIES FLAGSHIP



Європейська комісія опублікувала звіт про трирічні результати програми Quantum Technologies Flagship. У звіті розглядаються успішні результати та конкретні досягнення квантових дослідницьких проєктів та підсумовуються отримані ключові уроки.

Під час фази нарощування (2018-2022 рр.) було підтримано 24 проєкти з квантової комунікації, квантового обчислення, квантового моделювання, квантового зондування та метрології (чотири основні області квантових досліджень) і фундаментальної квантової науки, в яких взяли участь 1654 науковці та 236 організацій, які опублікували 1313 наукових статей (з ще 223 розглядаються).

На етапі розгортання також було зроблено значні кроки на шляху до головної мети програми – перенести квантові дослідження з лабораторії на комерційні програми. Було засновано 25 компаній-початківців і подано 105 патентів, 64 з яких уже видані.

Дивлячись у майбутнє, програма відіграватиме ключову роль у контексті досягнення цілей, викладених у Повідомленні Комісії "Цифровий компас 2030: європейський шлях для Цифрового десятиліття" ("*2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade*"). До 2025 р. ЄС повинен мати свій перший комп'ютер із квантовим прискоренням, що відкриває шлях першості з квантових можливостей до 2030 року. У рамках Horizon Europe Комісія продовжуватиме підтримувати програму у період 2021-2027 років із фінансуванням щонайменше 500 мільйонів євро. Оновлену програму стратегічних досліджень і промисловості (SRIA) вже опубліковано, зокрема зроблено акцент на майбутньому промисловому розвитку та зміцненні зв'язків з іншими ініціативами ЄС, які охоплюють квантові технології: а саме, EuroQCI, Європейське спільне підприємство з високопродуктивних обчислень (*EuroHPC JU*) і Європейський закон про чипси (*European Chips Act*).

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/quantum-tech-flagship-ramp-phase-report>

## АНАЛІЗ ПОЛІТИКИ ПРО ВНЕСОК НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯСНОСТІ ЩОДО МАЙБУТНЬОГО РОБОТИ



Європейська комісія опублікувала аналітичну записку під назвою "Назустріч дослідницьким та інноваційним програмам ЄС для майбутнього праці" (*Towards an EU research and innovation agenda for the future of work*), в якій розглядаються деякі поточні виклики, що викликають зміни на робочих місцях, та те, як дослідження та інновації вносять ясність у дискусію та пропонує новий форум.

*ERA4FutureWork* – це новий форум у рамках Політичної програми ERA (Захід 11. 3 – "Зелена трансформація: дослідження та



інновації для майбутнього праці"), який об'єднує політиків, дослідників та зацікавлених сторін для розуміння і формування тематики досліджень щодо майбутнього роботи.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f989a7bc-a833-11ed-b508-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF>

## ЗВІТ ПРО R&I FORESIGHT



У контексті Взаємного навчання (MLE) з прогнозування R&I Європейська комісія опублікувала перший тематичний звіт: "Форсайт R&I: вступ до поточного стану". У цьому звіті представлено вступний огляд MLE і висвітлено поточні та минулі практики у формі ініціатив на рівні ЄС і, особливо, національних ініціатив. Зроблено перші висновки щодо факторів успіху, проблем і перешкод для успішної практики форсайту.

Так, у Франції команди форсайту часто страждають від вимушених пауз та недостатньої продуктивності через брак співробітників команди, а також слабкий зв'язок із політикою та парламентом.

В Угорщині здійснено великомасштабний форсайт, однак спроби інституціоналізувати його результати не увінчалися успіхом, навіть незважаючи на те, що дослідження форсайту продовжують проводитися в угорських університетах і далі.

У Німеччині проблемою є бюрократичні процеси, оскільки вони перешкоджають впровадженню результатів форсайту. Крім того, існує ризик того, що прогноз на вищих рівнях буде сприйнято як "приємно мати", якщо не буде видно негайної вигоди.

В Канаді, яка вважається "однією з найбільш усталених державних екосистем прогнозування у світі", інтеграція в управлінні та тісний контакт з міністерствами та між міністерствами розглядаються як умови успіху.

Незважаючи на давню традицію інституціоналізованого форсайту у Великій Британії з 2010 року спостерігається втрата актуальності форсайту. Крім того, сканування горизонту стало "досить фрагментованим" з несистемними підходами, що є ще одним викликом. У той же час, для децентралізованих урядів прогнозування стало більш важливим, наприклад, процеси залучення громадян для форсайтного дослідження "Уельс, якого ми хочемо".

Існує велика різноманітність національних установок і підходів до прогнозування у державному секторі. Крім того, незважаючи на успішність чи масштабність проєктів, залишається ризик того, що важливість форсайт-діяльності може знову знизитися, як це було в Угорщині та Великій Британії.

Паралельно існує тенденція до збільшення інституціоналізації форсайту та розпорошення проєктів передбачення між підрозділами та департаментами. Ці проєкти можуть координуватися централізовано, а можуть і не координуватися. Більш централізована координація може вплинути на конкретні повноваження, структуру та умови форсайту науково-дослідної діяльності.

На додаток до висновків у документі представлено розуміння та приклади все більшого використання та диференціації форсайту взагалі та форсайту R&I. Як і за

допомогою яких підходів і методологій це можна використати для підвищення впливу форсайту R&I на національному рівні в ЄС, буде розглянуто далі в майбутніх документах MLE.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5bc613d1-a5d8-11ed-b508-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-280102295>

## ЯК М'ЯСНА ПРОМИСЛОВОСТЬ ВПЛИВАЄ НА ЗМІНУ КЛІМАТУ?



Проблема зміни клімату з кожним днем стає все більш актуальною. Багато досліджень та звітів показують, що зміна дієти є необхідною частиною зміни клімату. Тобто, навіть якщо викиди скоротяться вдвічі до 2030 року, а чисті нульові викиди вуглецю будуть досягнуті до 2050 року, *"але поки моделі харчування не зміняться, світ не зможе виконати Паризької угоди"*. Враховуючи глибокий вплив виробництва будь-якого м'яса на клімат, є очевидним необхідність переходу до споживання більшої кількості рослинної їжі та відмови від споживання м'яса.

Вплив виробництва м'яса на клімат величезний. Наші продовольчі системи відповідають за *одну третину* спричинених людиною викидів парникових газів. Виробничі *ферми*, які використовуються для утримання мільярдів тварин, яких щороку забивають на м'ясо, мають непропорційну частку (*57%*) у цій загальній кількості. Крім того, ці об'єкти значною мірою сприяють забрудненню, вирубці лісів і використанню землі та води. Міжурядова група експертів ООН зі зміни клімату (IPCC) визнає стійку дієту як дієту з високим вмістом зернових, горіхів, насіння, фруктів, овочів і бобових і низьким вмістом продуктів тваринного походження, таких як м'ясо.

Яловичина, безсумнівно, є одним із найбільш ресурсомістких продуктів харчування. На кожен кілограм виробленої яловичини в атмосферу викидається 99,48 кг вуглекислого газу. Лише для 1000 калорій яловичини *потрібно* 119,49 м<sup>2</sup> землі та 994 літри прісної води. Якщо взяти до уваги ці цифри в світлі 2,81 мільйона особин великої рогатої худоби, *забитої на яловичину* лише за один місяць і лише у Сполучених Штатах – що дорівнює понад 1 мільярду кілограмів м'яса – стає очевидним приголомшливий вплив промисловості яловичини на навколишнє середовище.

Хоча яловичина може мати найбільший вплив з усіх продуктів тваринного походження на зміну клімату та погіршення навколишнього середовища, інші продукти тваринного походження не відстають. Найбільше землі для виробництва одного кілограма м'яса потрібно для ягнятини та баранини – *369,81 м<sup>2</sup>*.

Морепродукти потребують найбільшого споживання прісної води на 1000 калорій м'яса, причому вирощеним на фермі креветкам потрібно 3413 літрів води, а вирощеній риби – 2062 літри прісної води. Навіть коли ми розглядаємо категорії, де яловичина займає перше місце, вплив інших м'ясних продуктів очевидний. Наприклад, за рівнем викидів парникових газів на кілограм м'яса на другому місці – баранина та ягнятина (39,72 кг), за ними йдуть яловичина молочної худоби (33,3 кг) та креветки (26,87 кг).

Незважаючи на те, що кури не займають перше місце, коли мова йде про використання землі чи прісної води, вони не поступаються тим видам м'яса, що перераховані вище. Куряче м'ясо, як і інші види м'яса, малокалорійне. Курям потрібно в дев'ять разів більше калорій, ніж їх м'ясо. Було б набагато ефективніше виділити землю та ресурси, які використовуються для вирощування курей, для вирощування їжі для безпосереднього споживання людиною.

Курячий послід багатий такими поживними речовинами, як фосфор, азот і калій. Курей вирощують у такій величезній кількості, що гній потрапляє у водні шляхи поблизу птахоферм, забруднюючи річкове середовище та посилюючи небезпечне цвітіння водоростей. У звіті проєкту Environmental Integrity Project було виявлено, що тільки в 2018 році в Чесапекській затоці *24 мільйони фунтів забруднення азотом потрапило у воду з навколишніх птахофабрик.*

Виробництво м'яса значно сприяє зміні клімату і це є рушійною силою запропонованих стратегій управління, таких як *метангекси* та *годування великої рогатої худоби водоростями*. Однак цих рішень недостатньо перед обличчям загрози зміни клімату, що насувається.

За даними Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO), тваринництво відповідає за 8,1 гігатонни парникових газів, еквівалентних двоокису вуглецю. За даними FAO, приблизно *40 %* цих викидів можна пов'язати з виробництвом кормів для тварин на промислових фермах.

Вирубка лісів є важливою причиною зміни клімату. Виробництво м'яса, а особливо скотарство, виявилось одним із найбільших чинників вирубки лісів. Лише в бразильських тропічних лісах Амазонки *65 %* усіх вирубок можна пов'язати із скотарством.

*У недавньому звіті IPCC було запропоновано відмову від раціонів, багатих на м'ясо, і зосередження на споживанні продуктів рослинного походження,* таких як бобові, фрукти, овочі та цільні зерна, як політичне рішення щодо зміни клімату. Згідно зі звітом, таке переміщення може звільнити кілька мільйонів квадратних кілометрів землі та забезпечити технічний потенціал пом'якшення до 8 гігатонн викидів парникових газів, еквівалентних двоокису вуглецю, щороку.

Сполучені Штати зобов'язалися до 2030 року скоротити викиди парникових газів на *50-52 %* від рівня 2005 року, а також скоротити викиди від сільського господарства загалом і метану зокрема. *Зміна того, що ми їмо,* буде необхідним кроком до досягнення цієї мети.

*Метанові реактори* є одним із передбачуваних методів зменшення кількості метану, що викидається в атмосферу. Проте метантенки можна використовувати лише на певних типах заводських ферм, і в кращому випадку метансенси вловлюють лише додатковий метан, що утворюється у першу чергу в результаті впровадження практики промислових ферм. Крім того, метанові реактори дуже дорогі та не є економічно життєздатними – коли вони використовуються, вони, як правило, субсидуються.

Іншим запропонованим рішенням є *відновлюване сільське господарство*, при якому сільськогосподарські культури та худобу вирощують разом на одній землі. Хоча цей метод землеробства є вдосконаленням монокультурних систем виробництва, обіцяючи

скорочення викидів парникових газів від сільського господарства та дозволяючи покращеним ґрунтам накопичувати більше вуглецю, регенеративні методи також вимагають більш ніж удвічі більшої площі землі порівняно з іншими системами землеробства *та* додаткового накопичений вуглець не повністю компенсує викиди, *спричинені сільськогосподарськими тваринами*.

Останніми роками провідні дослідники у сфері зміни клімату та розроблення рекомендацій щодо політики підкреслили важливість відмови від споживання м'яса та споживання більшої кількості продуктів рослинного походження. Незважаючи на це, очікується, що глобальна галузь виробництва яловичини збільшиться *в розмірах* лише за наступний рік, і очікується, що *ринок США для курки, індички та свинини розшириться. Ми не зможемо досягти цілей, поставлених у Паризькій угоді, доки не змінимо схеми харчування*. Дослідження чітке: одна з найефективніших речей, яку можуть зробити *установи та окремі люди*, щоб пом'якшити зміну клімату, – це змінити вибір їжі.

[https://www.farmforward.com/issues/climate-and-the-environment/?gclid=Cj0KCQIA6LyfBhC3ARIsAG4gkF9yAP\\_JsoV11F7J7-WJVE0t5RNj9bjqdTB1TYr\\_t\\_hSOUKtm-1DhRMAqKeEALw\\_wcB](https://www.farmforward.com/issues/climate-and-the-environment/?gclid=Cj0KCQIA6LyfBhC3ARIsAG4gkF9yAP_JsoV11F7J7-WJVE0t5RNj9bjqdTB1TYr_t_hSOUKtm-1DhRMAqKeEALw_wcB)

## МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

### УРЯД СХВАЛИВ ПІДПИСАННЯ УГОДИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РУМУНІЄЮ ПРО ВИЗНАННЯ ДОКУМЕНТІВ ПРО ОСВІТУ

УРЯД СХВАЛИВ ПІДПИСАННЯ  
УГОДИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА  
РУМУНІЄЮ ПРО ВИЗНАННЯ  
ДОКУМЕНТІВ ПРО ОСВІТУ



14 лютого 2023 року, під час засідання Уряду схвалено проєкт розпорядження КМУ "Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про взаємне визнання документів про освіту".

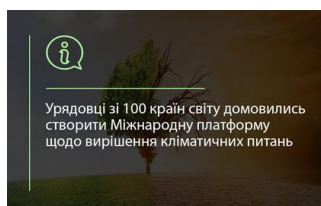
Підписання Угоди сприятиме взаєморозумінню щодо визнання документів про здобуту освіту за різними рівнями, виданих в Україні та Румунії, а також документів про періоди навчання в Україні та Румунії.

Угода застосовується до документів про освіту, виданих визнаними акредитованими закладами освіти обох держав відповідно до їхнього чинного законодавства.

Серед заінтересованих сторін вступники до закладів вищої освіти, студенти, аспіранти, працівники різних сфер діяльності.

<https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-shvaliv-pidpisannya-ugodi-mizh-ukrayinoyu-ta-rumuniyeyu-pro-viznannya-dokumentiv-pro-osvitu>

### УРЯДОВЦІ ЗІ 100 КРАЇН СВІТУ ДОМОВИЛИСЬ СТВОРИТИ МІЖНАРОДНУ ПЛАТФОРМУ ЩОДО ВИРІШЕННЯ КЛІМАТИЧНИХ ПИТАНЬ



Таке рішення було схвалене на Інклюзивному форумі щодо підходів до питання зменшення викидів вуглецю (IFCMA), який проходив у гібридному форматі у місті Париж.

На події були присутні близько 500 високопоставлених урядовців, які представляли близько 100 країн з усього світу, за винятком росії та білорусі. Від України участь у заході взяли заступник Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Олександр Краснолуцький та директор Департаменту дозвільно-ліцензійної діяльності та запобігання промислому забрудненню Вікторія Кирєєва.

Метою новоствореної платформи є спільне вирішення викликів, з якими стикаються уряди у прискоренні переходу до низьковуглецевих технологій, а також роль, яку може відіграти IFCMA у підтримці покращених даних та інформації.

Варто зазначити, що станом на 30 січня 2023 року 133 країни світу, що представляють близько 91% світового ВВП і охоплюють близько 83% глобальних викидів, схвалили цілі щодо нульового чистого викиду вуглецю. Відповідно до принципів багатосторонньої архітектури кліматичної політики, викладеної в Паризькій угоді, країни використовують або планують використовувати широкий набір політик щодо скорочення викидів.

Очікується, що співпраця різних країн сприятиме посиленню світових зусиль зі скорочення викидів у всьому світі за рахунок кращого обміну даними та інформацією, обміну досвідом на основі фактичних даних та інклюзивного багатостороннього діалогу.

<https://www.kmu.gov.ua/news/uriadovtsi-zi-100-krain-svitu-domovylis-stvority-mizhnarodnu-platformu-shchodo-vyrishennia-klimatichnykh-pytan>

## **МІНІСТРИ ОСВІТИ УКРАЇНИ І НІМЕЧЧИНИ ВИЗНАЧИЛИ КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ СПІВПРАЦІ**



6 лютого 2023 р., на запрошення Міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета Федеральний Міністр освіти та досліджень Федеративної Республіки Німеччина Беттіна Штарк-Ватцінгер та німецька делегація освітян прибули до міста Києва.

Колеги обговорили теперішню ситуацію з освітнім процесом, масштаби руйнувань дитячих садків, шкіл, профтехів, університетів та наукових установ, виклики у сфері освіти та науки і пріоритетні напрями подальшої співпраці.

Особливу увагу присвятили питанням розвитку науки і досліджень, формування альянсу у професійній освіті та здобуття якісної освіти українськими дітьми і молоддю незалежно від місця їхнього перебування.

Беттіна Штарк-Ватцінгер зазначила, що це будуть ключові напрями, які першочергово підтримуватиме німецька сторона.

Уже близько 30-ти років на постійній основі реалізуються спільні науково-дослідні проєкти за пріоритетними для наших країн напрямками. За цей час впроваджено орієнтовно 200 спільних проєктів, постійно здійснюється обмін науковцями.

Міністр освіти і науки України подякував пані Штарк-Ватцінгер, німецькому уряду та народу за непохитну підтримку наших громадян, зокрема учнів, студентів, викладачів і науковців, української освітньо-наукової системи загалом.

<https://www.kmu.gov.ua/news/ministry-osvity-ukrainy-i-nimechchyny-vyznachyly-kliuchovi-napriamy-spivpratsi>



## **ЗАСТУПНИК МІНІСТРА ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ ОБГОВОРИВ З ДЕЛЕГАЦІЄЮ ЧЕХІЇ ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВПРАЦІ У РОЗВИТКУ БЕЗВУГЛЕЦЕВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ**



Заступник Міністра енергетики України з питань європейської інтеграції Ярослав Демченков провів зустріч з делегацією Міністерства закордонних справ Чеської Республіки, зокрема, із заступником Міністра МЗС Чехії Ярославом Курфюрстом та спеціальним представником з питань енергетичної безпеки Вацлавом Бартушкою.

Сторони приділили увагу посиленню енергетичної безпеки європейського континенту, у тому числі в контексті відмови від російських енергоносіїв та диверсифікації поставок газу. Обговорювалися питання спільної закупівлі газу та встановлення граничної ціни на блакитне паливо, а також перспективи поступової відмови від викопних видів палива.

Наголошувалося на перспективах співробітництва України та Чехії в атомній енергетиці та біоенергетиці. Також обговорилися перспективи співпраці у галузі водневої енергетики, зокрема спільного виробництва та транспортування безвуглецевого водню з ядерної енергії.

"Світовий попит на водень, зокрема в країнах ЄС, зростає. Переважна частина водню у світі застосовуватиметься у важкій промисловості та на транспорті, проте цей водень вироблений з викопного палива. Україні для відновлення потрібна буде власна промисловість, металургійна та хімічна, потужний транспортний сектор, галузі які мають відповідати екологічним стандартам. Джерелом чистої енергії для них може стати безвуглецевий водень, вироблений з ядерної енергії. Ми переконані, що водень з атомної енергії допоможе Україні та ЄС швидше досягти кліматичних цілей. Україна має потенціал для виробництва та експорту водню, а також досвід вироблення безвуглецевого водню на Запорізькій АЕС для власних потреб", – зазначив заступник Міністра.

Сторони обговорили позицію Чехії та інших країн ЄС щодо створення однакових стимулів і для водню з ВДЕ, і для низьковуглецевого водню з атомної енергії. Позиція Міністерства енергетики України щодо сталості та важливості атомної енергетики та безвуглецевого водню для енергетичного переходу була заявлена Міністром енергетики України Германом Галущенком під час обговорення таксономії ЄС у 2022 році.

Ярослав Демченков також подякував Чехії за підтримку енергетичного сектору України та надану допомогу для відновлення об'єктів української енергетичної інфраструктури.

<https://www.kmu.gov.ua/news/yaroslav-demchenkov-obhovoryv-z-delehatsiieiu-chekhii-pohlyblennia-spivpratsi-u-rozvytku-bezvuhletsevoi-enerhetyky>

# УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ

## ВІДБУЛОСЬ ЗАСІДАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ



Засідання відбулося 23 лютого 2023 року у режимі online.

Відповідно до порядку денного, на засіданні було розглянуто наступні питання: про функціонування сфери наукової та науково-технічної діяльності України в умовах воєнного стану та План відновлення освіти і науки; про результати роботи Національного фонду досліджень України та персональний склад Наукової ради Національного фонду досліджень України; про результати реформування Національної та національних галузевих академій наук України у 2021-2022 роках.

Із доповіддю "Про роботу НАН України під час воєнних дій та результати її реформування в 2021-2022 роках" виступив академік Анатолій Загородній.

Доповідь та її презентація, в тому числі результати виконання Плану заходів з реформування НАН України, що був представлений Академією на засіданні Національної ради в 2021 році, були схвально сприйняті учасниками засідання.

Було також розглянуто та ухвалено проект Протоколу № 5 засідання Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

<https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=9860>

## "ГОРИЗОНТ ЄВРОПА: СЕКТОРАЛЬНІ ТЕМАТИКИ, 2023 РІК"



02 лютого 2023 р. відбувся семінар Грантового офісу Київського академічного університету (КАУ), присвячений аналізу грантових програм, доступних для фінансування наукових та освітніх проєктів КАУ, а також базових інститутів Academ.City.

Семінар проведено в рамках проєкту "Посилення інноваційних комунікацій для впливових університетів" ("Strengthening Innovation Pipelines for Impactful Universities", *4InnoPIPE*). Проєкт виконується в рамках ініціативи *EIT HEI* (European Institute of Innovation and Technology for Higher Education Institutions – Європейський інститут інновацій і технологій для закладів вищої освіти) і спрямований на розвиток інноваційної екосистеми в КАУ.

Професійна команда Грантового офісу готова допомогти з розвитком грантової діяльності кафедр та наукових груп КАУ, і базових інститутів Academ.City шляхом:

1. формування календаря грантів за відповідними темами;
2. підбору конкурсу під проєктну ідею, створення дорожньої карти конкурсів;
3. пошуку партнерів для участі у конкурсах;
4. консультування з питань підготовки грантових заявок;

5. надання послуг з адміністрування та організації комунікації та дисемінації результатів ваших проєктів.

Деталі про семінар та його запис доступні за лінком: <http://bit.ly/3lppbzy>  
<https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=9822>

## ЄК ПЛАНУЄ ВІДКРИТИ ОФІС HORIZON EUROPE В УКРАЇНІ У 2023 РОЦІ



2 лютого 2023 р. Європейська комісія (ЄК) оголосила про відкриття нового офісу програми Horizon Europe в Києві у 2023 році. Офіс розміщуватиме Національний дослідницький фонд і надаватиме підтримку Національним контактним пунктам України та зміцненню науково-інноваційних мереж між українськими та європейськими установами у всьому світі.

Офіс Horizon Europe організовуватиме цільові інформаційні заходи щодо можливостей співпраці в галузі наукових досліджень та інновацій, проводитиме тренінги з підготовки конкурсних пропозицій та допомагатиме українським дослідникам та інноваторам у пошуку партнерів в державах-членах та асоційованих країнах.

Асоціація України з програмами Horizon Europe та Євратомом є ключовим інструментом підтримки ЄС для збереження системи науково-дослідницької діяльності України, тим більше, що Україні не потрібно робити фінансовий внесок. Крім того, усіх заявників на програми заохочують створювати можливості для українських дослідників та інновацій, які постраждалих від війни. Незважаючи на шкоду, завдану дослідницькій інфраструктурі (15% пошкоджено або знищено), станом на січень 2023 р. українські учасники досліджень та інновацій беруть участь у 49 грантах Horizon Europe із чистим фінансуванням ЄС у розмірі 13 мільйонів євро, що відповідає довоєнному рівню.

[Commission announces plans for a Horizon Europe Office in Ukraine by mid-2023 \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip23_10)

## ОПУБЛІКОВАНО ПОРІВНЯЛЬНИЙ ЗВІТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ РАМКИ КВАЛІФІКАЦІЙ



15 лютого 2023 р. Європейська комісія оприлюднила *звіт* "Порівняння Європейської рамки кваліфікацій та Національної рамки кваліфікацій України", підготовлений спільно з українськими та європейськими партнерами, зокрема Європейським фондом освіти (ETF).

"Протягом тривалого часу Україна має сталу Національну рамку кваліфікацій, узгоджену як з Рамкою кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, так і з Європейською рамкою кваліфікацій, що є ключовим фактором для забезпечення справедливого та прозорого визнання кваліфікацій, присвоєних українськими закладами освіти. В умовах повномасштабної війни та масового внутрішнього і зовнішнього переміщення осіб з українськими документами про освіту, робота з підвищення обізнаності

щодо системи освіти України набуває безпрецедентного значення", – зазначив Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет.

Звіт – це результат пілотного проєкту з вивчення значення порівняння національних рамок кваліфікацій (NQF) третіх країн з Європейською рамкою кваліфікацій (EQF). Це важливий крок, який сприятиме визнанню кваліфікацій і навичок між державами-членами ЄС і державами, що не є членами ЄС, поліпшенню можливостей транскордонної кар'єри, працевлаштуванню та навчанню для окремих осіб тощо.

Щоб сприяти інтеграції українців до ЄС, 1 березня 2022 року було одногосно ухвалено Директиву про тимчасовий захист, яка надає спеціальні права громадянам України, які тікають від війни, зокрема право на житло та роботу в будь-якій державі-члені ЄС на термін до трьох років. Щоб полегшити інтеграцію переміщених українців на ринки праці ЄС, необхідно розуміти їхні кваліфікації. Звіт робить це можливим, демонструючи порівняння українських кваліфікацій з EQF.

Цей звіт є першим поглибленим порівнянням та аналізом, який стане корисним інструментом для практиків, політиків, закладів освіти та громадян як в Україні, так і за її межами. Він є частиною ширшої ініціативи Європейської комісії щодо роботи з країнами за межами ЄС, як зазначено в Рекомендації EQF 2017 року.

<https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-porivnyalniy-zvit-yevropejskoyi-ta-nacionalnoyi-ramki-kvalifikacij>

## **ЗАТВЕРДЖЕНО НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЛАН ДІЙ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ МЕДИКО-САНІТАРНИХ ПРАВИЛ В УКРАЇНІ**



24 лютого 2023 р. під час засідання Кабінету Міністрів України було затверджено Національний план дій щодо імплементації Міжнародних медико-санітарних правил в Україні. Національний план був розроблений з метою розбудови ефективної системи міжнародної співпраці для реагування на надзвичайні ситуації, здійснення організаційних медико-санітарних заходів, спрямованих на запобігання занесенню та поширенню на території України хвороб.

"Україна крок за кроком впроваджує найкращий міжнародний досвід реагування на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я, спрямовані на запобігання занесенню та поширенню хвороб, пов'язаних з інфекційним, хімічним чи радіоактивним агентом. Протягом багатьох років ми, як держава, докладаємо багато зусиль для формування надійної системи громадського здоров'я та міжсекторальної співпраці широкого кола стейкхолдерів, – заявив Міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко. – За підтримки регіонального бюро ВООЗ проведено спільну зовнішню оцінку спроможностей України в рамках Міжнародних медико-санітарних правил, за результатами якої визначено ряд критичних точок, що потребують вдосконалення".

Реалізація плану дасть змогу створити надійну систему міжсекторальної співпраці під час реагування на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я, сформувавши

належну правову базу, яка надаватиме Україні можливість реалізувати всі права та обов'язки відповідно до вимог Міжнародних медико-санітарних правил в Україні.

<https://www.kmu.gov.ua/news/zatverdzheno-natsionalnyi-plan-dii-shchodo-implementatsii-mizhnarodnykh-medyko-sanitarnykh-pravyl-v-ukraini>

## НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ: ПРЕЗЕНТОВАНО НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОРТАЛ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА



9 лютого 2023 року відбулася *презентація* Національного *порталу* міжнародного науково-технічного співробітництва.

"Насамперед портал – це не просто інструмент для отримання додаткової інформації, а майданчик для взаємодії майбутньої мережі Національних контактних пунктів, Офісу програми "Горизонт Європа" в Україні, представників та експертів від України в комітетах, відповідальних за моніторинг виконання програми "Горизонт Європа" та "Євратом", з ученими та дослідниками", – зазначив керівник експертної групи з питань інтеграції до Європейського дослідницького простору Григорій Мозолевич.

Функціонування Порталу сприятиме зростанню кількості українських проєктів та їхніх учасників у програмах міжнародного співробітництва завдяки інформаційному забезпеченню українських учених, інноваторів та підприємців про Рамкову програму Європейського Союзу з досліджень та інновацій "Горизонт Європа" та Програму з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії "Євратом", а також про інші програми міжнародного наукового та інноваційного співробітництва.

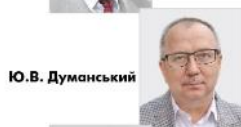
Розробник Порталу – Український науковий центр розвитку інформаційних технологій за підтримки Міністерства освіти і науки України.

<https://mon.gov.ua/ua/news/nauka-ta-innovaciyi-prezentovano-nacionalnij-portal-mizhnarodnogo-naukovo-tehnicnogo-spivrobitnictva>

## ОНКОЛОГІЯ В УКРАЇНІ: НА ШЛЯХУ ДО ЯКОСТІ ТА ДОСКОНАЛОСТІ



В.Ф. Чехун



Ю.В. Думанський



Л.Г. Бучинська

На спеціалізованому медичному порталі "Health-ua.com" було опубліковано статтю "Онкологія в Україні: на шляху до якості та досконалості" (автори: радник при дирекції Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України академік НАН України, доктор медичних наук, професор Василь Чехун, завідувач відділу моніторингу пухлинного процесу та дизайну терапії цього Інституту член-кореспондент Національної академії медичних наук України, доктор медичних наук, професор Юрій Думанський і директор цього ж Інституту доктор біологічних наук, професор Любов Бучанська), у якій



піднято важливе для суспільства питання щодо доцільності реформування онкологічної служби в Україні.

Як зазначають автори статті, онкологія є тією галуззю медицини, що особливо впливає на показники тривалості та якості життя людини. Нині в умовах військової агресії проти України та проблем в економічній сфері започаткована реформа медичної галузі вимагає особливої уваги. Відчувається гостра потреба в аналізі, оцінці якості та вдосконаленні лікування онкологічних захворювань. Учені впевнені, що стратегія розвитку онкології в Україні повинна бути невід'ємною складовою комплексної національної стратегії реформування системи охорони здоров'я. Глибока експертна оцінка має виявити наявні проблемні ланки в структурі й організації діяльності онкологічної служби та визначити пріоритети, що дозволяють знижувати ризики розвитку злоякісних процесів, у випадку прояву хвороби – забезпечити якість і тривалість життя онкологічним пацієнтам.

**ЧИТАТИ СТАТТЮ ПОВНІСТЮ**

<https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=9854>

## НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВЦІ ОРГАНІЧНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ "БІОФАХ 2023" УКРАЇНУ ПРЕДСТАВИЛИ 23 КОМПАНІЇ



З 14 лютого по 17 лютого 2023 року у м. Нюрнберг (Німеччина) була проведена найбільша міжнародна виставка органічних харчових продуктів "БіоФак 2023".

Щороку вона збирає тисячі учасників та експонентів з різних куточків світу, серед яких вже вдесьте представляють свою органічну продукцію українські виробники. Так, Україна на заході представлена масштабним Національним павільйоном загальною площею 188 м<sup>2</sup>, на якому свою продукцію виставляють 23 компанії-учасниці.

Презентація України на міжнародному рівні, участь у робочих зустрічах та побудова довгострокового партнерства із представниками міністерств різних країн, міжнародними організаціями, учасниками органічного ринку, надання міжнародній спільноті актуальної інформації про поточний стан органічного сектору в Україні та експортні можливості українських виробників органічної продукції в умовах війни дуже важлива, адже підтримка міжнародних партнерів та налагодження співпраці є одним із кроків зміцнення позиції України, як надійного виробника та експортера.

Більше інформації про виставку можна знайти за [посиланням](#).

### **Довідково**

*До повномасштабного вторгнення росії на територію України сектор органічного виробництва в Україні активно розвивався: збільшувалися площі земель, зайняті під органічним виробництвом (з 289 тис. га у 2017 році до 422 тис. га у 2021 році), зростала кількість виробників органічної продукції (з 504 операторів у 2017 році до 528 операторів у 2021 році).*

Останні роки Україна впевнено входила до ТОП 5 найбільших постачальників органічної продукції до ЄС. Зокрема, у 2021 році посіла 5 місце у світі із 126 країн за обсягами імпорту органічної продукції до ЄС із часткою 6,6% від загального обсягу ввезеної до країн ЄС органічної продукції. Так, протягом 2021 року до ЄС ввезено 190 тис. тонн української органічної продукції на суму близько 160 млн дол. США.

Стикаючись з надзвичайно важкими обставинами, український органічний сектор продовжує працювати і демонструвати свої досягнення. Так, протягом 2022 року Україна експортувала до ЄС та Швейцарії 225,8 тис. тонн органічної продукції, що на 13% більше, ніж у 2021 році.

<https://www.kmu.gov.ua/news/na-mizhnarodnii-vystavtsi-orhanichnykh-kharchovykh-produktiv-biofakh-2023-ukrainu-predstavliaiut-23-kompanii>

## НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ

### РОЗРОБЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДЛЯ ВІДПОВІДАЛЬНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ НАУКИ



17–18 січня 2023 року Стокгольмський інститут досліджень проблем миру (SIPRI) провів експертний семінар із розроблення інструментарію для відповідальної біологічної науки, орієнтований на вчених і дослідників у галузі наук про життя. Ця робота, яка виконується за підтримки Міністерства закордонних справ у справах Співдружності та розвитку Великої Британії, спрямована на технологічні розробки подвійного призначення, які мають вплив на розповсюдження, розробку та використання біологічної зброї.

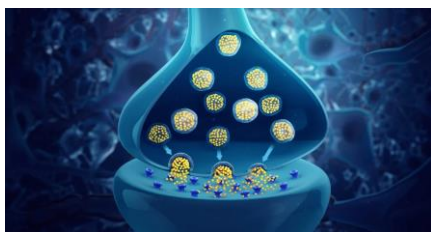
В останні роки спостерігається значний інтерес до ризиків, пов'язаних з технологіями. У 2019 році SIPRI підготував звіт під назвою *Bio Plus X* про конвергенцію біотехнології та новітніх технологій, а також наслідки для біозахисту. Багато чого змінилося з 2019 року. Швидкість розробки вакцини у відповідь на пандемію Covid-19 вказує на експоненціальний темп росту технологічного прогресу, а також ризиків для біозахисту. Ще не всі наслідки зрозумілі чи навіть визначені. Це особливо актуально з огляду на нарощування потужностей технологій подвійного призначення, включаючи обладнання та матеріали, які можуть сприяти розробці небезпечних і агресивних біологічних агентів. Законне використання обладнання та матеріалів у широкому спектрі наукових досліджень та промислової діяльності підкреслює нагальну потребу усвідомити ризики та залучити низку зацікавлених сторін, у тому числі недержавних, до їх усунення.

Доктор Мірко Гіммель, асоційований старший науковий співробітник дослідницького напрямку озброєння та роззброєння SIPRI, головний науковий співробітник відділу мікробіології та біотехнології Гамбурзького університету, представив структуру інструментів для відповідальної біологічної науки, що знаходиться в розробці. Крім того, учасники розглянули доповіді експертів у галузях редагування геному, розробки вакцин, нанотехнологій і цифрових технологій, щоб краще зрозуміти ці технології, зокрема з точки

зору їх позитивних зовнішніх ефектів і потенційних наслідків для біозахисту. У ході обговорень досліджувалися більш ефективні способи визначення технологічних ризиків інструментами, а також ресурси для оцінки ризиків і підвищення обізнаності, пов'язаних саме з новими технологіями.

<https://www.sipri.org/news/2023/sipri-hosts-expert-workshop-risk-intersection-biological-science-and-technological-developments>

## ПОВ'ЯЗАНА З ХВОРОБОЮ ПАРКІНСОНА МУТАЦІЯ ЗАВАДИЛА ОЧИЩЕННЮ НЕЙРОНІВ ВІД ВІДХОДІВ



Дослідження бельгійських науковців показало, що мутація, яку вважають фактором ризику хвороби Паркінсона, призводить до накопичення у відростках нейронів відходів життєдіяльності клітин через порушення механізму очищення від них. Такий стан може призводити до загибелі нейронів, що є характерною властивістю хвороби Паркінсона. Відкриття описане у журналі *Neuron*.

Нейрони передають хімічні сигнали іншим клітинам, як-от нервовим чи м'язовим, через синапси – це простір між відростком нейрона аксоном та мембраною приймаючої клітини. На кінці аксона є розширення, яке називається пресинаптичним закінченням, де відбувається перетворення електричного імпульсу в хімічний сигнал у вигляді вивільнення відповідних *нейротрансмітерів*, що їх вловлює сусідня клітина.

Через значну метаболічну активність у пресинаптичних закінченнях постійно має відбуватися очищення від відходів життєдіяльності, як-от пошкоджених компонентів клітин чи зайвих молекул, що забезпечується процесом *автофагії*. Якщо цей процес порушений, у клітині накопичуватимуться відходи, що перешкоджає її нормальному функціонуванню та може її вбити. Таке явище відмічають, зокрема, при хворобі Паркінсона, і завдяки дослідженню вчених з Левенського інституту мозку вдалося з'ясувати, що мутація, яку пов'язують із ризиком хвороби, призводить до згаданого порушення автофагії.

З попередніх досліджень науковці вже знали, що білок ендофілінА1 відіграє важливу роль в утворенні у клітинах потрібних для автофагії структур. Водночас мутація у його гені, варіант G276V, *пов'язаний* із вищим ризиком розвитку хвороби Паркінсона. Експериментуючи з дрозофілами та людськими нейронами, науковці з'ясували, що різні варіанти гена можуть робити білок більш або менш гнучким і рухливим. При цьому ті, що зменшують мобільність, заважають запустити процес автофагії у пресинаптичних закінченнях, призводячи до накопичення у них клітинного сміття. До таких належить і мутація, яку вважають фактором ризику хвороби Паркінсона.

<https://nauka.ua/news/povyazana-z-hvoroboyu-parkinsona-mutaciya-zavadila-ochishchennyu-nejroniv-vid-vidhodiv>

## ВЧЕНІ З'ЯСУВАЛИ, ЧИ СПРАВДІ ДИТЯЧА СУМІШ ТАКА КОРИСНА, ЯК ПРО НЕЇ ГОВОРЯТЬ



Вчені стверджують, що більшість заяв виробників про користь для здоров'я дитячих молочних сумішей слабо доведена чи не доведена взагалі. Це, зокрема, стосується реклами, у якій виробники розповідають, що молочні суміші можуть покращити розвиток мозку, очей і нервової системи дитини, а також зміцнити імунітет.

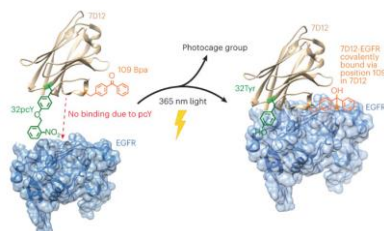
Вчені з Імперського коледжу Лондона закликають посилити правила маркетингу, щоб запобігти подібним заявам. У дослідженні, результати якого опубліковані в *British Medical Journal* (BMJ), вчені оцінили 757 молочних сумішей, яку виробили між 2020 і 2022 роками, з 15 країн із високим, середнім та низьким рівнем доходів.

"Багато заяв про користь дитячого харчування часто не підтверджуються науковими даними, – заявили вчені Ка Ян Чунг та Лукія Петру. – А ті докази, що є, – часто слабкі й упереджені". Чунг і Петру виявили, що в середньому кожна реклама дитячої молочної суміші заявляє про її поживність чи користь для здоров'я, але лише 56% цих заяв підтверджуються клінічними випробуваннями. Решта були оглядами, думками чи висновками тестування на тваринах. Дослідження BMJ свідчить, що майже 90% клінічних випробувань, на які посилаються виробники, були частково профінансовані індустрією молочних сумішей або безпосередньо пов'язані з нею.

Існує занепокоєння, що надмірні заяви виробників про високу користь сумішей для здоров'я дитини можуть перешкодити грудному вигодовуванню, відкидаючи його переваги. "Результати дослідження підтверджують необхідність переглянути нормативно-правову базу для замінників грудного молока, щоб краще захистити споживачів та уникнути шкоди, пов'язаної з агресивним маркетингом таких продуктів", – резюмують вчені.

[https://www.bbc.com/ukrainian/news-64663126?at\\_bbc\\_team=editorial&at\\_format=link&at\\_medium=social&at\\_campaign\\_type=owned&at\\_link\\_type=web\\_link&at\\_campaign=Social\\_Flow&at\\_link\\_id=54B8DBBE-AE10-11ED-892A-B14DFC756850&at\\_link\\_origin=BBC\\_News\\_Ukrainian&at\\_ptr\\_name=facebook\\_page](https://www.bbc.com/ukrainian/news-64663126?at_bbc_team=editorial&at_format=link&at_medium=social&at_campaign_type=owned&at_link_type=web_link&at_campaign=Social_Flow&at_link_id=54B8DBBE-AE10-11ED-892A-B14DFC756850&at_link_origin=BBC_News_Ukrainian&at_ptr_name=facebook_page)

## СВІЛОТЕРАПІЯ ЗМЕНШИТЬ ПОБІЧНІ ЕФЕКТИ ВІД ЛІКУВАННЯ РАКУ



Біологи з Університету Східної Англії *вдосконалили* технологію терапії онкологічних захворювань моноклональними антитілами. Створені ними речовини активуються тільки під впливом світла в заданій області, щоб уникнути побічних ефектів від лікування.

Під впливом ультрафіолетового випромінювання антитіла утворюють ковалентний зв'язок зі сусідніми раковими клітинами. Це схоже на злиття двох шматків пластику, пояснюють вчені, молекули ліків прикріплюються до пухлини.

Дослідники відзначають, що для лікування раку шкіри світлодіодами можна впливати ззовні, в інших випадках – їх можна імплантувати під час хірургічної операції.

"Це зробить лікування раку більш ефективним і цілеспрямованим, оскільки це означає, що під час терапії активуються лише молекули в безпосередній близькості від пухлини, і це не вплине на інші клітини", – **говорить** Аміт Сачдева, дослідник хімічної школи Університету Східної Англії та співавтор роботи

Терапія моноклональними антитілами – тими, які виробляються імунними клітинами, що походять від однієї клітини попередниці – застосовується для лікування різних онкологічних захворювань. Але розроблені способи терапії за допомогою таких антитіл все ще можуть викликати серйозні побічні ефекти, оскільки мішені для ліків присутні не тільки в клітинах пухлин, але і в здорових клітинах. Локалізована активація препаратів тільки в потрібній області допоможе скоротити небажані ефекти, вважають вчені.

<https://cikavosti.com/svitloterapiya-zmenshyt-pobichni-efekty-vid-likuvannya-raku/>

## ПОТОЧНІ ПРОЕКТИ

### SMARTFUSE: НОВИЙ ЗОЛОТИЙ СТАНДАРТ ДЛЯ ХІРУРГІЇ СПОНДИЛОДЕЗУ ЗА ДОПОМОГОЮ БЕЗДРОТОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ



Біль у спині може бути нестерпним і все частіше зустрічається серед людей похилого віку. Хірургія хребта зростає в багатьох країнах, включаючи дорогу – і часто ризиковану – операцію спондилодезу. Близько 18% операцій на хребті виявляються невдалими, що призводить до руйнівних ускладнень для пацієнтів. Хірургія зрощення хребта з'єднує два хребці, щоб стабілізувати область і зменшити біль. Однак багато що залежить від здатності хребців вирощувати нову кісткову речовину та правильно зрощуватися після операції.

"У багатьох випадках цього не відбувається, тому що пацієнти не в змозі закрити цю щілину в кістці", – сказав Джон Зеллмер, координатор проекту SmartFuse, який фінансується ЄС, і співзасновник шведської компанії з виробництва медичних пристроїв Intelligent Implants.

Натхненням для створення SmartFuse стала зустріч між шведським лікарем доктором Еріком Зелмером та ірландським біомедичним інженером Рорі Мерфі. Обидва були вражені тим, скільки операцій на хребті не вдаються через відсутність росту кісток. Проте вже деякий час відомо, що кістка перебудовується природним шляхом за допомогою електричних сигналів, які генерує сам організм. Це змусило двох лікарів заснувати компанію для розробки першого у своєму роді імплантату медичного класу, здатного використовувати ретельно спрямовані електричні сигнали для прискорення, контролю та моніторингу росту кісток. Маленький і простий у використанні ортопедичний імплантат виготовлений із пластику РЕЕК і титану з щільно з'єднаними електродами всередині.



Початкові клінічні випробування, проведені на вівцях, є дуже перспективними. Для пацієнтів після операції на спині може бути довгим шлях до одужання – від дев'яти до 12 місяців, щоб виростити кістку, необхідну для завершення зрощення. Часто невдача залишається недіагностованою протягом року чи більше після операції і лікарям важко оцінити, наскільки добре прогресує процес загоєння.

За допомогою SmartFuse імплантат отримує сигнали по бездротовій мережі та підключається до хмарного порталу, надаючи лікарям безпрецедентну інформацію про те, як зрощуються кістки. У міру того як кістка росте навколо імплантату, електричні сигнали дедалі більше приглушуються. Тоді детектори можуть "відчути" сигнал про зниження сигналу та оцінити стан кістки. Ця здатність бачити, як прогресує пацієнт, буде цінним надбанням як для лікаря, так і для пацієнта.

Хоча проєкт ще на початковій стадії, але автори сподіваються отримати схвалення регуляторних органів у Європі та США до 2028 року.

#### Деталі проєкту

Координатор: Швеція

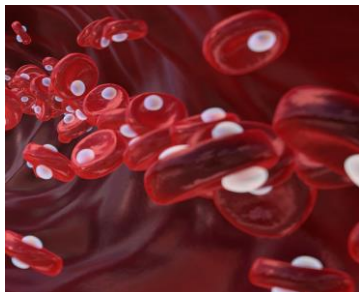
Учасники: Швеція

Загальні витрати: € 3 884 875; внесок ЄС: € 2 500 000

Тривалість: Квітень 2022 – Листопад 2024.

<https://cordis.europa.eu/project/id/190159768>

## **НАНОТЕХНОЛОГІЧНИЙ КИСЕНЬ ДОПОМАГАЄ ФОТОТЕРАПІЇ БОРОТИСЯ З ПУХЛИНАМИ**



Доглядаючи за пораненими солдатами Кримської війни, медсестра-новатор Флоренс Найтінгейл описала свіже повітря та світло як важливі інструменти для покращення гігієни та зменшення інфекції. Сьогодні кисень і світло знову відіграють ключову роль у медицині, цього разу у боротьбі з раком.

Фотодинамічна терапія (ФДТ) поєднує світло з органічною світлочутливою молекулою, яка називається фотосенсибілізатором.

"Коли фотосенсибілізатори вводять у пухлину та опромінюють світлом, вони передають енергію кисню", – пояснює координатор проєкту OXIGENATED Серхіо Мойя з Центру спільних досліджень біоматеріалів CIC bioMaGUNE в Іспанії. "Це може спровокувати серію реакцій, які викликають руйнування злоякісних клітин і активують імунну систему". Ці події можуть призвести до ліквідації пухлини.

Ключовою перевагою ФДТ є те, що вона є високоцірковою. Обмежуючи доступ світла та фотосенсибілізаторів до пухлини, можна значною мірою уникнути побічного пошкодження здорових тканин в інших частинах тіла. Проте для успішної ФДТ необхідна присутність кисню.

"Складність тут полягає в тому, що пухлини часто характеризуються обмеженою доступністю кисню", – зазначає Мойя. "Якби ми могли збільшити доступність кисню в

середовищі пухлини для дії фотосенсибілізатора, тоді ми могли б покращити результат фотодинамічної терапії".

Нові способи транспортування кисню було ключовою метою проекту OXIGENATED, запущеного в березні 2019 року за підтримки програми Marie Skłodowska-Curie Actions.

Для досягнення цієї мети команда проекту розробила наночастинки на основі гемоглобіну, природного переносника кисню в організмі, який міститься в еритроцитах. Немодифікований гемоглобін не може бути доставлений безпосередньо в організм, оскільки це може викликати побічні ефекти.

"Тому наша робота включала проектування, конструювання та характеристику наночастинок із гемоглобіновим ядром", – каже Моя. "Потім їх можна використовувати для безпечної доставки кисню без будь-яких небажаних ефектів".

Гемоглобін був успішно захоплений полімерними або білковими матрицями. Ця методика запобігає потраплянню гемоглобіну в кров, зберігаючи його здатність транспортувати та доставляти кисень.

Покращуючи таким чином ефективність ФДТ, Моя та його команда сподіваються запропонувати привабливу альтернативу хіміотерапії та іншим, більш інвазивним методам лікування раку. Проєкт, який має бути завершено у серпні 2024 року, вже продемонстрував, що це цілком можливо.

#### Деталі проєкту

Координатор: Іспанія

Учасники: Естонія, Іспанія, Німеччина

Загальні витрати: € 920 000; внесок ЄС: € 920 000

Тривалість: Березень 2019 – Серпень 2024.

<https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/projects/success-stories/all/nanotech-oxygen-help-phototherapy-fight-tumours>

## **MSCA4UKRAINE AWARDS 2023 ПІДТРИМАЄ 124 ДОСЛІДНИКІВ З УКРАЇНИ**



23 лютого 2023 р. Європейська Комісія офіційно оголосила результати конкурсу MSCA4Ukraine із підтримки переміщених дослідників з України. 13 докторантів і 111 постдокторантів з України зможуть продовжити свою роботу в країнах-членах ЄС і країнах, асоційованих з Horizon Europe.

Відібраних дослідників прийматимуть академічні та неакадемічні організації з 21 країни, більшість із яких розташовані в Німеччині, Чехії та Франції. Вони працюватимуть над першокласними проєктами, що охоплюють усі наукові дисципліни. Найбільше обраних дослідницьких пропозицій у сферах наук про життя (25,8%), соціальних і гуманітарних наук (21,8%) та хімії (17,7%). Тривалість стипендій коливається від восьми місяців до двох років, при цьому більшість заявників отримали дворічні стипендії.

Загальний бюджет проєктів становить 25 млн євро. Він покриватиме також проживання родин українських учених разом з ними.

Більш детальну інформацію про проекти можна знайти за [посиланням](#).

Після виконання проектів українські вчені мають змогу співпрацювати з європейськими партнерами, аби в майбутньому застосувати свій досвід для відновлення та збереження дослідницького та інноваційного потенціалу України.

<https://marie-sklodowska-curie-actions.ec.europa.eu/news/european-commission-announces-support-for-124-researchers-who-fled-the-war-through-msca4ukraine>

## ЗАВЕРШЕНІ ПРОЄКТИ

### РОЗУМНІ НОВІ СПОЛУКИ СПРЯМОВАНІ ЯК НА ПУХЛИНИ, ТАК І НА ТРОПІЧНІ ХВОРОБИ



Рак і забуті тропічні хвороби (NDT) нечасто обговорюються на одній сторінці. NDT – це хронічні інфекційні захворювання, які непропорційно впливають на бідні, маргіналізовані спільноти в країнах, що розвиваються, і мало приваблюють інноваційні методи лікування.

З іншого боку, рак є глобальною проблемою охорони здоров'я, щороку діагностують близько 18 мільйонів випадків. Це друга основна причина смертності в країнах ЄС після серцево-судинних захворювань, і щороку на розробку та впровадження методів лікування витрачаються мільярди євро. Проте проєкт VANVISTUS, реалізований за підтримки Дій Марії Склодовської-Кюрі, має потенціал для боротьби з обома.

Лейшманіози – це група споріднених захворювань, які викликаються одноклітинними найпростішими. Хвороба, яка передається піщаними мухами, часто викликає великі болючі ураження шкіри.

"Лейшманіози вражають 98 країн", – зазначає координатор проєкту VANVISTUS Андрій Графов з Гельсінського університету у Фінляндії. "За оцінками, щорічно виникає від 700 000 до 1 мільйона нових випадків".

Найсерйозніша форма лейшманіозу щороку вбиває до 30 000 людей, що робить її другою за смертоносністю паразитарною хворобою після малярії. Дивно, але боротьба з лейшманіозом може збігатися із зусиллями щодо розробки більш ефективних методів лікування раку.

"Усередині клітини білки, призначені для секреції, рухаються так званим секреторним шляхом", – пояснює Графов. "Цей механізм іноді може бути бекдором для низки інфекцій. Цілковито можливо, що ефективні протипаразитарні препарати також можуть мати суттєву протипухлинну дію", – говорить Графов. "Ми хотіли побачити, чи зможемо ми розробити так звані наноструктури лікарського вектора (DVN), здатні діяти як проти пухлин, так і проти NDT".

Фінансований ЄС проєкт VANVISTUS був зосереджений на адаптивній доставці ліків, спрямованих на клітини, як пухлинні, так і інфіковані паразитами. Графов і його команда почали з виявлення кількох потенційних кандидатів. Нові активні сполуки та

антилейшманієві формули були підготовлені, збільшені та готові до виробництва. Було розроблено DVN, які можуть мати протипаразитарні та протипухлинні властивості.

Потім було проведено доклінічні оцінки успішних DVN. Команда проєкту успішно виявила ефективні протипухлинні сполуки, виділені з рослин, ендемічних для Марокко та Амазонки. Ці агенти були модифіковані та розроблені в ефективні медичні препарати.

Ще одним ключовим успіхом проєкту став розвиток нових професійних навичок серед науковців ЄС. Вирішальною для цього була присутність бразильського партнера.

Хоча до комерціалізації ідентифікованих активних сполук залишилося ще кілька років, це, безсумнівно, буде метою майбутніх ініціатив.

Загалом, завдяки результатам своїх досліджень, проєкт зробив внесок у розробку нових методів лікування раку на основі наномедицини та позитивно вплинув на здоров'я громадян ЄС. Найвидатніші результати дослідження проєкту призвели до підготовки трьох національних патентів, а комерціалізація результатів могла б ще більше підвищити конкурентоспроможність європейської фармацевтичної промисловості.

#### Деталі проєкту

Координатор: Фінляндія

Учасники: Італія, Фінляндія, Україна

Загальні витрати: € 1 012 500; внесок ЄС: € 990 000

Тривалість: Березень 2017 – Лютий 2022.

<https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/projects/success-stories/all/smart-new-compounds-target-both-tumours-and-tropical-diseases>

## **ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ**

### **ПРОТЯГОМ ЛЮТОГО-ТРАВНЯ ПРОЙДУТЬ ВЕБІНАРИ ДЛЯ ВЧЕНИХ З ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ БАЗ ДАНИХ "SCIENCE DIRECT", "SCOPUS" ТА "SCIVAL"**



Компанія *"Elsevier"* планує провести протягом лютого-травня 2023 року *серію вебінарів* для вчених українською мовою, під час яких розглянуть питання, пов'язані з використанням баз даних *"ScienceDirect"*, *"Scopus"* та аналітичного інструменту *"SciVal"*.

Під час запланованих вебінарів фахівці Elsevier представлять українським науковцям наявні можливості роботи з результатами наукових досліджень за допомогою електронних баз, аналізу наукової інформації, визначення актуальних тенденцій розвитку науки і технологій, пошуку партнерів для співпраці, формування ефективних стратегій під час організації та проведення досліджень. Також розглянуть створення та коригування профілів установ у базі даних *"Scopus"*.

Підтримуючи наукову спільноту України в умовах воєнного стану, компанія "Elsevier" відкрила і продовжує надавати українським дослідникам безкоштовний доступ до електронних ресурсів наукової інформації таких, як повнотекстова база даних "ScienceDirect", реферативна, бібліографічна база даних "Scopus" та низки інших. Доступ надається, зокрема, через електронний *ресурсний центр Elsevier*.

#### Програма вебінарів:

23 березня 2023 року, початок об 11:00 год.

- Як використовувати унікальну синергію SciVal/Scopus під час підготовки тематичних звітів? Реєстраційна форма за *посиланням*.

12 квітня 2023 року, початок о 14:00 год.

- Можливості використання бази даних "Scopus" у роботі дослідника.

Реєстраційна форма за *посиланням*.

26 квітня 2023 року, початок о 14:00 год.

- Ефективний пошук літератури в ScienceDirect. Реєстраційна форма за *посиланням*.

11 травня 2023 року, початок об 11:00 год.

- Як аналізувати наукові результати за допомогою Scopus та SciVal?

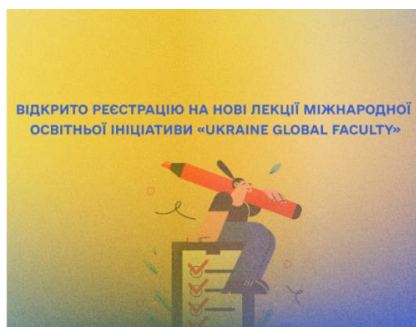
Реєстраційна форма за *посиланням*.

Окрім вебінарів українською мовою, вчені мають змогу зареєструватися у вебінарах, які будуть проведені англійською мовою та стосуватимуться роботи з ресурсами *Elsevier*.

Повний перелік вебінарів наводиться за *посиланням*.

<https://mon.gov.ua/ua/news/protyagom-lyutogo-travnnya-projdu-vebinari-dlya-vchenih-z-pitan-vikoristannya-baz-danih-sciencedirect-scopus-ta-scival>

## ВІДКРИТО РЕЄСТРАЦІЮ НА НОВІ ЛЕКЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТНЬОЇ ІНІЦІАТИВИ "UKRAINE GLOBAL FACULTY"



Міжнародна освітня ініціатива "Ukraine Global Faculty" пропонує викладачам, аспірантам та студентам ознайомитися із новими лекторами та їхніми лекціями, на які вже відкрито реєстрацію.

ANNE KRUEGER – почесна професорка Стенфордського університету, перша заступниця директора розпорядника МВФ у 2001-2006 рр., головна економістка Світового банку (1982-1986), старша професорка-науковиця з міжнародної економіки, Школи передових міжнародних досліджень, Університету Джонса Хопкінса, старша наукова співробітниця Національного бюро економічних досліджень.

- З переліком тем лекцій Anne Krueger можна ознайомитися *тут*.

J. SCOTT CHRISTIANSON – професор, директор Центру підприємництва та інновацій у Труласьк бізнес-коледжі Університету Міссурі. Основна сфера досліджень та інтересів – вплив нових технологій на суспільство та геополітику. Визнаний лідер у застосуванні нових технологій в освітніх програмах.



- З переліком тем лекцій професора, які викладатимуть у межах UGF, можна ознайомитися [тут](#).

Dr. SURJA DATTA – старший викладач стратегії та інновацій бізнес-школи університету Оксфорд Брукс (Велика Британія). Сфера досліджень охоплює історію бізнесу, інновації та стратегію. Є автором багатьох книжок, а його остання книга "Strategic Optionality: Pathways Through Disruptive Uncertainty" пропонує свіжий погляд на стратегію, який базується на ідеї "стратегічних опцій".

- З переліком тем лекцій доктора Суржі Датта, які викладатимуть у межах UGF, можна ознайомитися [тут](#).

OLGA DUDCHENKO – наукова співробітниця Медичного коледжу Бейлора та Університету Райса (США), українська науковиця входить до рейтингу інноваторів "35 до 35" за версією журналу MIT Technology Review Массачусетського технологічного інституту.

- З переліком тем лекцій Olga Dudchenko можна ознайомитися [тут](#).

EMILIA JAMROZIAK – професорка середньовічної історії релігій в Університеті Лідса (Велика Британія).

- З переліком тем лекцій Emilia Jamroziak можна ознайомитися [тут](#).

SONJA HERRES-PAWLIS – завідувачка кафедри біонеорганічної хімії Інституту неорганічної хімії, Рейнсько-Вестфальський технічний університет Аахена (Німеччина).

- З переліком тем лекцій Sonja Herres-Pawlis можна ознайомитися [тут](#).

<https://mon.gov.ua/ua/news/vidkrito-reyestraciyu-na-novi-lekciyi-mizhnarodnoyi-osvitnoyi-iniciativi-ukraine-global-faculty>

## КОНКУРС НАУКОВИХ ПРОЄКТІВ У СФЕРІ ЯДЕРНОЇ НАУКИ, АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ "АТОМНІ ІННОВАТОРИ"



Українське ядерне товариство оголошує конкурс наукових проєктів у сфері ядерної науки, атомної енергетики та промисловості "Атомні інноватори".

Співорганізатори конкурсу: Рада молодих вчених при Відділенні фізико-технічних проблем енергетики НАН України і Рада молодих вчених при Відділенні ядерної фізики та енергетики НАН України. Завдання конкурсу – підтримка прикладної науки в Україні та сприяння розвитку новітніх технологій у ядерній галузі.

До участі запрошуюються молоді науковці, студенти, аспіранти і працівники підприємств атомної галузі, які прагнуть поділитися своїм проєктом чи дослідженням, знайти однодумців і заручитися підтримкою в його реалізації, обмінятися ідеями й досвідом з провідними фахівцями галузі та готові представити оригінальні роботи у двох номінаціях: "Наукове дослідження"; "Прикладна розробка".

Переможці конкурсу за кожною з номінацій отримають грошові премії, а також підтримку в подальшій реалізації та масштабування власного проекту.

*Подати заявку* на участь у конкурсі можна до 10 квітня 2023 року.

Фінал конкурсу – травень 2023 року.

<https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=9847>

## НАУКА - ЦЕ ЧУДОВО! НАУКОВИЙ ЯРМАРОК



**16 - 17 березня 2023 року** Maison de la Poste, Брюссель

З моменту заснування у 2015 році Science is Wonderful! організував щорічний науковий ярмарок, який інтерактивно демонструє дослідницькі проекти та інновації через презентації, практичні експерименти, ігри та вікторини.

Наступний ярмарок відбудеться в Брюсселі 16 і 17 березня 2023 року в Maison de la Poste, і в ньому візьмуть участь 100 дослідників MSCA з усієї Європи. Науковий ярмарок надасть унікальну можливість відкрити для себе науку та взяти участь у приголомшливих практичних експериментах, іграх та багатьох інших заходах, організованих провідними міжнародними вченими.

Участь безкоштовна, для шкільних груп обов'язкова реєстрація. Не пропустіть цю можливість оживити науку для своїх студентів і зареєструйте свій клас зараз!

Реєстрація за *посиланням*.

<https://marie-skłodowska-curie-actions.ec.europa.eu/event/science-is-wonderful-science-fair>

## МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ "СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МЕХАНІКИ ТА МАТЕМАТИКИ – 2023"



**23–25 травня 2023 року** в Інституті прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України та Львівському національному університеті імені Івана Франка буде проходити Міжнародна наукова конференція

"Сучасні проблеми механіки та математики – 2023", присвячена 95-річчю від дня народження академіка НАН України Ярослава Степановича Підстригача та 45-річчю створеного ним Інституту прикладних проблем механіки і математики НАН України.

Захід продовжує багаторічну традицію наукових конференцій, метою яких є представлення та обговорення сучасних досягнень у галузі механіки та математики.

Роботу конференції передбачено у форматі пленарних, секційних та стендових доповідей, які стосуються таких проблем:

- математичне моделювання в механіці деформівних твердих тіл;
- механіка неоднорідних та низьковимірних структур;
- механіка контактної взаємодії, тіл з тріщинами та тонкими включеннями;
- динаміка неоднорідних середовищ;
- оптимізація та проектування елементів конструкцій і біомеханічних систем;

міцність і втома матеріалів;  
математичні методи в прикладних дослідженнях;  
теорія функцій і функціональний аналіз;  
диференціальні рівняння і математична фізика;  
алгебра, геометрія і топологія;  
математичне моделювання та інформаційні технології вирішення важливих для оборони і безпеки держави завдань, включаючи кібербезпеку;  
сучасні методи навчання в галузі прикладної математики і механіки.  
Робочі мови конференції: українська, англійська.

Матеріали доповідей будуть опубліковані в електронному збірнику на сайті конференції. Розширені матеріали відзначених доповідей, виголошених на конференції, будуть рекомендовані до опублікування у міжнародному науковому журналі "Математичні методи та фізико-механічні поля", включеному до списку наукових видань категорії А, переклад якого публікується у *"Journal of Mathematical Sciences"* (видавництво Springer), що індексується у провідних наукометричних базах, зокрема, SCOPUS, наукових збірниках *"Прикладні проблеми механіки і математики"* та Фізико-математичне моделювання та інформаційні технології".

Запланована форма проведення конференції – безпосередня очна участь. Однак, з огляду на умови воєнного стану, форма може бути змінена відповідно до ситуації, про що буде повідомлено перед початком її роботи.

Для участі у роботі конференції та опублікування короткого викладу тексту доповіді у збірнику матеріалів конференції необхідно надіслати на адресу оргкомітету [thermomechanics.conference@gmail.com](mailto:thermomechanics.conference@gmail.com):

- до 31 березня 2023 р.
  - заповнені реєстраційні форми на кожного учасника конференції;
  - оформлені згідно з вимогами матеріали доповіді;
- до 15 квітня 2023 р. підтвердити сплату оргвнеску.

*Докладна інформація на офіційному сайті Конференції*

<https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=9857>

## КОНКУРСИ НАУКОВИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ 2023 РОКУ



Європейська комісія оголосила конкурси для фінансування досліджень та інновацій з метою:

- захисту та відновлення ґрунтів у Європі та за її межами у розмірі 126 млн євро, що відповідає місії ЄС A Soil Deal for Europe. Пропозиції приймаються до 23.09.2023. Більш детально: *тут*;

- забезпечення інтегрованих підходів та здійснення досліджень щодо синергії між Місіями «Відновити наш океан і води до 2030 року» та «Ґрунтова угода для Європи» на суму 16 млн євро. Заходи в рамках цього спільного заклику стосуватимуться цілей і впливу

цих двох Місій, як зазначено в їхніх відповідних вступних заявах. Пропозиції приймаються до 20.09.2023 р. Більш детально *тут*;

- забезпечення інтегрованих підходів та здійснення досліджень щодо синергії між Місіями «Адаптація до зміни клімату», «Відновити наш океан і води до 2030 року» та «Угода щодо ґрунтів для Європи». Цим конкурсом керує Європейське виконавче агентство з кліматичної інфраструктури та навколишнього середовища. Фінансування цього конкурсу становитиме 15 млн євро. Пропозиції приймаються до 20.09.2023 р. Більш детально *тут*;

- з просування європейської сільськогосподарської продукції в усьому світі та підвищення обізнаності про сільськогосподарську продукцію ЄС на нових ринках. Пропозиції приймаються до 20.04.2023 р. Фінансування цього конкурсу становитиме 166,4 млн євро. Більш детально *тут*.

- захисту біорізноманіття та екосистеми на суші, у внутрішніх водах і на морі на суму у 184 млн євро. Пропозиції приймаються до 28.03.2023 р. Більш детально *тут*;

- розвитку сталого, безпечного, здорового та інклюзивного сільського господарства, рибальства та аквакультури на суму 196,5 млн євро за 20 темами. Пропозиції приймаються до 12.04.2023 р. Більш детальна інформація *тут*;

- розроблення рішення для сталого та циклічного управління та використання природних ресурсів на суму 178,5 млн євро. Розрізняють одноетапні та двоетапні заявки. Для одноетапного конкурсу пропозицій заявники подають остаточну пропозицію до кінцевого терміну конкурсу. Для двоетапного конкурсу пропозицій заявники подають проєкт до першого кінцевого терміну; і лише успішні заявники запрошуються подати повну пропозицію до другого кінцевого терміну. Пропозиції приймаються до 28.03.2023 р. за 14 темами. Більш детальна інформація *тут*;

- розроблення рішення для боротьби із забрудненням і гарантування чистих і здорових ґрунтів, повітря, прісної та морської води для всіх на суму 79,5 млн євро за 9 темами. Пропозиції приймаються до 28.03.2023 р. Більш детальна інформація *тут*;

- оцінки впливу зміни клімату на наше наземне та морське середовище, природні ресурси, сільське господарство та харчові системи, а також визначення варіантів пом'якшення наслідків та шляхів адаптації на суму 90 млн євро за 8 темами. Пропозиції приймаються до 12.04.2023 р. Більш детальна інформація *тут*;

- сприяти сталому, збалансованому розвитку сільських, прибережних і міських територій на суму 38,5 млн євро за 6 темами. Пропозиції приймаються до 12.04.2023 р. Більш детальна інформація *тут*;

- розроблення інноваційних цифрових рішень і рішень на основі даних для підтримки сталого розвитку громад і економічних секторів на суму 130 млн євро за 22 темами. Пропозиції приймаються до 23.03.2023 р. Більш детальна інформація *тут*;

- розроблення нових, стійких та низьковуглецевих процесів виробництва та обробки сталі, удосконалених марок сталі, збереження ресурсів, захисту навколишнього середовища та циркулярної економіки, управління трудовими ресурсами та умовами праці на суму 34,5 млн євро за 6 напрямками досліджень щодо вугілля та 130 млн євро за 5 напрямками

досліджень для сталі. Пропозиції приймаються до 04.05.2023 р. Більш детальна інформація *тут і тут.*

[Funding and grants \(europa.eu\)](https://europea.eu)

## ГРАНТИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ РАДИ

European  
Innovation  
Council



Європейська комісія прийняла програму роботи Європейської інноваційної Ради (*EIC Work Programme 2023\_F&T.pdf*) на 2023 рік, що відкриває можливості для фінансування на суму понад 1,6 мільярда євро у 2023 році для проривних інноваторів для розширення масштабів і створення нових ринків.

Фонд *EIC Transition* виділяє 128,3 млн євро, щоб перетворити результати досліджень на інноваційні можливості. Конкурси зосереджені на результатах, отриманих у проєктах EIC Pathfinder і проєктах Європейської науково-дослідної ради з перевірки концепції, щоб удосконалити технології та створити бізнес-кейс для конкретних застосувань. 60,5 мільйонів євро виділено на вирішення трьох викликів переходу: мікро-нано-біопристрої, екологічний інтелект, оптичні частотні гребінки в масштабі чіпа. Пропозиції приймаються до 12 квітня, 27 вересня 2023 р.

Фонд *EIC Accelerator* виділяє 1,13 мільярда євро для стартапів і МСП для розробки та масштабування інновацій, що мають великий вплив, з потенціалом для створення нових ринків або зміни існуючих. Гранти менше 2,5 млн євро, інвестиції в капітал від 0,5 до 15 млн євро. Пропозиції приймаються до 22 березня 2023 р., 7 червня 2023 р., 4 жовтня 2023 р. 525 мільйонів євро виділено на технології наступного покоління в стратегічних для Європи областях, включаючи: біомаркери для раку, знезараження для боротьби з пандемією, зберігання енергії, новий європейський Баугауз, квантові або напівпровідникові компоненти, стійке сільське господарство, космічні технології та послуги.

Усі проєкти Європейської ради з інновацій мають доступ до Business Acceleration Services, яка надає консультації, наставників, можливості партнерства з компаніями, інвесторами та іншими, ділиться досвідом, а також ряд інших послуг.

[EIC 2023 work programme \(europa.eu\)](https://europea.eu)

[European Innovation Council Fund injects €331 million \(europa.eu\)](https://europea.eu)

## КОНКУРС ОБОРОННИХ ІННОВАЦІЙ 2023 РОКУ



15 лютого 2023 р. Європейське оборонне агентство (EDA) об'явило конкурс Defence Innovation Prize 2023 року, який направлений на стимулювання технологій ситуаційної обізнаності та інформаційно-комунікаційних технологій. За найкращі інноваційні ідеї буде присуджено дві нагороди (одна нагорода в кожній категорії). Очікується, що переможці запропонують ідеї, які, якщо їх реалізувати до 2030 року, сприятимуть покращенню та посиленню оборонних можливостей ЄС. Переможці отримають по 30 000 євро.



З 2023 року премія EDA Defense Innovation Prize перебуває під егідою Центру оборонних інновацій ЄС (HEDI), нової платформи для інновацій, очолюваної EDA, заснованої у березні 2022 р. Стратегічним компасом ЄС для оборони та безпеки.

Кінцевий термін подання заявок – 15 червня 2023 року. Більш детально: *тут*.

<https://eda.europa.eu/news-and-events/news/2023/02/16/eda-opens-2023-defence-innovation-prize-competition>

© графічні зображення та фотографії з сайту <http://ec.europa.eu/>  
та твітер-стрічки програми Горизонт 2020 [@EU\\_H2020](https://twitter.com/EU_H2020)